

บทความวิจัย

เรื่อง แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง”

โดย

นางสาว อภา สัจข์ทอง
รหัสนักศึกษา 620510894

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาตรี 450 112 การศึกษาเอกเทศ
สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของอักษรศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทความวิจัย

เรื่อง แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง”

โดย

นางสาว อภา สัจข์ทอง
รหัสนักศึกษา 620510894

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของอักษรศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อบทความวิจัย	แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง”
ผู้เขียน	นางสาวอาภา สังข์ทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	อาจารย์จิตรนันท์ กลิ่นน้อย
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและเพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องนี้ ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” มี 2 แนวคิดหลัก 1.) แนวคิดเกี่ยวกับความรัก ได้แก่ ความรักที่มีต่อคนในครอบครัว และความรักที่มีต่อคนอื่น 2.) แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิต ได้แก่ การรู้จักคุณค่าของสิ่งรอบตัว การใช้ผัสสะในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ความแตกต่าง การเรียนรู้ที่จะเป็นผู้ให้สัจธรรมของชีวิต และการตระหนักรู้ในการกระทำ ด้านกลวิธีการนำเสนอแนวคิด จากการศึกษาพบกลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านตัวละคร

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่องแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยฉบับนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์จิตรนนท์ กลิ่นน้อย อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัยที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี นับเป็นความอนุเคราะห์ต่อผู้วิจัยอย่างมาก ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณครอบครัว กวาง มาย อีฟ บี อ้อม และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำตลอดจนกำลังใจ ขอขอบคุณศิลปินเอ็นซีที, พิกซี่, และคุณอิงโกะ ผู้เป็นกำลังใจในเวลาที่ผู้วิจัยรู้สึกย่อท้อและเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่าบทความวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

อาภา สังข์ทอง

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
3. ขอบเขตของการศึกษา.....	2
4. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	2
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
6. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
7. ผลการศึกษา.....	13
8. สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา.....	28
อภิปรายผลวิจัย.....	28
ข้อเสนอแนะ.....	29
บรรณานุกรม.....	30

1. ที่มาและความสำคัญ

วรรณกรรม หมายถึง งานเขียนในรูปแบบกวีนิพนธ์ร้อยกรอง และข้อเขียนทั้งหมดที่ใช้ภาษาร้อยแก้ว โดยมีเนื้อหาและความหมายประกอบ ได้แก่ บทความ สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น เรียงความ บทละคร บทภาพยนตร์ บทโทรทัศน์ คอลัมน์ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ตลอดจนข้อเขียนอื่น ๆ ซึ่งมีเนื้อหาและความหมายเป็นที่เข้าใจได้ สื่อความหมายได้ด้วย (สิทธา พิณีจิววล และนิตยา กาญจนวรรณ, 2520: 4)

วรรณกรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ วรรณกรรมประเภทร้อยกรอง และวรรณกรรมประเภทร้อยแก้ว วรรณกรรมประเภทร้อยกรองสามารถแบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่ ร้อยกรองตามฉันทลักษณ์เดิม และร้อยกรองตามฉันทลักษณ์ที่กำหนดใหม่ ส่วนวรรณกรรมประเภทร้อยแก้ว แบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่ 1) สารคดี ซึ่งสามารถแบ่งเป็นประเภทย่อย ได้แก่ ความเรียง บทความ สารคดีท่องเที่ยว สารคดีชีวประวัติ อนุทิน และจดหมายเหตุ 2) บันเทิงคดี สามารถแบ่งเป็นประเภทย่อย ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น และบทละคร

สมพร จารุณัฐ (2541 : 8) กล่าวว่า บันเทิงคดีเป็นเรื่องแต่ง ซึ่งผู้เขียนสมมุติตัวละคร ฉากเหตุการณ์ และเรื่องราวขึ้น แล้วถ่ายทอดด้วยการใช้ถ้อยคำ ภาษา และความสามารถในการสร้างงานเขียน สะท้อนภาพให้ผู้อ่านได้รู้เห็น เข้าใจ คิดและรู้สึกเกี่ยวกับชีวิตและการดำเนินชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคม นิสัยใจคอและอื่น ๆ โดยอาศัยตัวละครและเรื่องราวที่แต่งขึ้นเป็นสื่อ การเสนอเรื่องราวของเรื่องที่แต่งขึ้นโดยทั่วไปจึงมักจะเป็นการเขียนเล่าเรื่อง ผู้เขียนอาจจะเขียนเล่าโดยใช้ตัวละครในเรื่องเป็นผู้เล่า หรือผู้เขียนเล่าเรื่องโดยตรงก็ได้ เป็นการเล่าเรื่องในลักษณะสะท้อนภาพชีวิตของตัวละคร ณ สถานที่ใดที่หนึ่ง ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยมีบทสนทนาประกอบ

สำหรับวรรณกรรมไทยไม่ได้มีเพียงวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เป็นภาษาไทยเท่านั้น แต่ยังมีวรรณกรรมที่แปลมาจากต้นฉบับภาษาอื่นด้วย เช่น “Harry Potter” “Lord of the Rings” “The Little Prince” “Sherlock Holmes” วรรณกรรมแปลเหล่านี้ทำให้ผู้ที่ชอบอ่านหนังสือวรรณกรรมต่างประเทศ ได้อ่านภาษาที่หลากหลายขึ้น ทั้งยังทำให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ในอีกพื้นที่ ทั้งด้านความเป็นอยู่ ประเพณี และวัฒนธรรม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในปัจจุบันวงการวรรณกรรมแปลจะขยายตัวมากขึ้น มีวรรณกรรมแปลจากต้นฉบับภาษาต่างประเทศที่หลากหลาย เช่น วรรณกรรมแปลเกาหลี วรรณกรรมแปลญี่ปุ่น วรรณกรรมแปลจีน วรรณกรรมแปลภาษาอังกฤษ เป็นต้น แต่วรรณกรรมแปลเวียดนามเป็นภาษาไทยนั้นยังพบไม่แพร่หลายนัก เช่น “Truyện ngắn Nam Cao” (เรื่องสั้นของนามกาว) “Đế Mèn Phiêu Lưu Ký” (อนุทินของจิ้งหรีด) “Nổi buồn chiến tranh” (ปวดร้าวแห่งสงคราม) “Cho Tôi Xin Một Vé Đi Tuổi Thơ” (ขอตั๋วหนึ่งใบกลับไปสู่วัยเด็ก) และ “vừa nhắm mắt vừa mở cửa sổ” (ปิดตา เปิดหน้าต่าง)

ในบรรดาวรรณกรรมเวียดนามผู้วิจัยเห็นว่าวรรณกรรมที่น่าสนใจเรื่องหนึ่งคือ “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” เป็นวรรณกรรมเยาวชนของเวียดนาม แต่งโดย Nguyễn Ngọc Thuần (เหงวียน หง็อก ถ่วน) แปลเป็นภาษาไทยโดย มนธिरา ราโท “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” มีชื่อเสียงอย่างมากในประเทศเวียดนาม และเป็นวรรณกรรมที่พ่อแม่ชาวเวียดนามนิยมให้ลูกหลานอ่าน วรรณกรรมเรื่องนี้เหมาะสำหรับบุคคลทั่วไปรวมถึงเยาวชน ภายในหนังสือประกอบด้วยทั้งหมด 19 ตอน มีการนำเสนอเรื่องราวในรูปแบบที่อ่านง่ายพร้อมให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน โดยนำเสนอเรื่องราวผ่านเด็กชายชื่อ “หยุ่ง” วัย 10 ขวบ ซึ่งเป็นตัวละครหลัก จุดเด่นของเรื่องคือ เป็นวรรณกรรมที่อ่านเข้าใจง่ายเหมือนหนังสืออ่านเล่นทั่วไป แต่เต็มไปด้วยข้อคิดแทรกอยู่ภายในเรื่อง ในแต่ละตอนจะมีข้อคิดที่แตกต่างกัน เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้ผู้อ่านจะได้สัมผัสได้ถึงความรู้สึกต่าง ๆ ไปพร้อมกับตัวละคร ทั้งความสุข ความเศร้า ความรัก และความสูญเสียที่เกิดขึ้น ความน่าสนใจดังกล่าวข้างต้นประกอบกับยังไม่มีผู้ใดศึกษาวรรณกรรมเวียดนาม เรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” ด้านแนวคิดและการนำเสนอแนวคิดโดยละเอียด ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดที่ปรากฏภายในเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง”

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาแนวคิดในวรรณกรรมแปลเยาวชนเรื่อง ปิดตา เปิดหน้าต่าง
- 2.2 เพื่อศึกษาวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมแปลเยาวชนเรื่อง ปิดตา เปิดหน้าต่าง

3. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาจากวรรณกรรมแปลเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” เขียนโดย เหงวียน หง็อก ถ่วน แปลโดยมนธिरา ราโท จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ พิมพ์ครั้งที่ 1 ปี พ.ศ. 2556

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

- 4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเยาวชน
- 4.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิด
- 4.3 ศึกษาแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมแปลเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง”
- 4.4 สรุปผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอผลงานในรูปแบบบทความวิชาการ

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 5.1 ทราบถึงแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดของวรรณกรรมเวียดนาม
- 5.2 ได้รับความรู้เกี่ยวกับผู้คนและความเป็นอยู่ของชาวเวียดนามมากขึ้น
- 5.3 เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิด
- 5.4 ได้เผยแพร่วรรณกรรมเวียดนามให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายขึ้น

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง ปิดตา เปิดหน้าต่าง มีดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเยาวชน

1.1 เอกสารเกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชน

1.1.1 ความหมายของเยาวชน

1.1.2 ความหมายของวรรณกรรม

1.1.3 ลักษณะงานเขียนหนังสือวรรณกรรมเยาวชนหรือหนังสือวัยรุ่น

1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวคิดและการนำเสนอแนวคิด

2.1 เอกสารเกี่ยวกับแนวคิดและการนำเสนอแนวคิด

2.1.1 ความหมายของแนวคิด

2.1.2 ความหมายของกลวิธีการนำเสนอแนวคิด

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิด

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเยาวชน

1.1 เอกสารเกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชน

1.1.1 ความหมายของเยาวชน

สุภักดิ์ อนุกุล (2530 : 82) ให้ความหมายสากลของเยาวชน ว่าเยาวชนหมายถึงคนในวัยหนุ่มสาว คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ในขณะที่เด็กมักจะหมายถึงผู้มีอายุต่ำกว่า 14 ปี

ราชบัณฑิตยสถาน (2554 : ออนไลน์) ให้ความหมายเยาวชนไว้ว่า เยาวชน คือ บุคคลที่อายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปี ส่วนวัยรุ่น คือ ผู้ที่มีอายุประมาณ 13-19 ปี

กาญจนา นาคสกุล (2565 : ออนไลน์) กล่าวว่า การกำหนดอายุของเยาวชนแตกต่างกันไปหลายแบบ เช่น โครงการเรือเยาวชน กำหนดอายุเยาวชนไม่เกิน 30 ปี องค์การสหประชาชาติ กำหนดอายุ 15 ถึง 25 ปีบริบูรณ์ ศาลแพ่งและพาณิชย์ของไทยกำหนดว่า เยาวชนคือผู้ที่มีอายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์แต่ไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์

จากคำนิยามข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าเยาวชน คือ บุคคลในวัยหนุ่มสาวหรือบุคคลที่มีอายุมากกว่า 14 ปี ซึ่งเกณฑ์การกำหนดอายุของเยาวชนแตกต่างกันออกไปตามผู้ให้คำนิยาม

นอกจากนี้ สิริธยา นาชัย (2545 : 12) ยังกล่าวถึงเยาวชนว่า เยาวชนเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโต ทั้งทางด้านสมอง จิตใจ อารมณ์และร่างกาย เป็นวัยสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันพัฒนาให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต การที่เยาวชนจะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคตได้นั้น นอกจากจะมุ่งพัฒนาทางด้านร่างกายให้เติบโตอย่างแข็งแรง และมีสุขภาพดีแล้ว การพัฒนาทางด้านอารมณ์จิตใจและสติปัญญาก็เป็นสิ่งสำคัญ ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจก็คือวรรณกรรมที่เหมาะสม การที่เด็กและเยาวชนได้อ่านหนังสือที่ดีและเหมาะสมกับวัยทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ อีกทั้งเป็นหนังสือที่สนุก ย่อมทำให้เยาวชนรักการอ่าน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตได้อย่างรวดเร็ว ยิ่งกว่าการสั่งสอนโดยตรง

จากเอกสารทั้งหมดสรุปได้ว่า เยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกิน 14 ปี บริบูรณ์ บุคคลที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น หรือบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยที่กำลังเจริญเติบโตและเรียนรู้ ทั้งทางด้านสมอง จิตใจ อารมณ์และร่างกาย

1.1.2 ความหมายของวรรณกรรม

ความหมายของวรรณกรรม มีผู้ให้ความรู้และแสดงข้อคิดเห็นไว้ ดังนี้

คำว่า วรรณกรรม มีปรากฏเป็นหลักฐานครั้งแรกในพระราชบัญญัติคุ้มครองศิลปะและวรรณกรรม พ.ศ.2475 คำนี้ใกล้เคียงกับคำว่า วรรณคดี เพราะแปลมาจากคำ Literature เช่นเดียวกัน แต่คำว่าวรรณกรรมนั้นหมายถึงสิ่งซึ่งเขียนขึ้นทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นรูปใด หรือเพื่อความมุ่งหมายใด (กุหลาบ มลลิกะมาส, 2519 : 5)

สมพร มั่นตะสูตร (2525 : 10) กล่าวเพิ่มเติมว่าในภาษาหนังสือของวงการหนังสือไทย ใช้คำว่าวรรณกรรมและวรรณคดีจากศัพท์ภาษาอังกฤษคำเดียวกันคือ Literature แต่ใช้ในความหมายที่ต่างกันเล็กน้อย วรรณกรรมตามรูปศัพท์ภาษาไทย หมายถึง งานเขียนโดยทั่วไป เพราะคำว่า วรรณ แปลว่าหนังสือ กรรม เป็นว่ากระทำ การกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับหนังสือหรือเพื่อให้เกิดมีหนังสือขึ้นมาเป็นงานเขียน งานเขียนนั้นจัดว่าเป็นวรรณกรรม จึงอาจกล่าวได้ว่า งานเขียนทุกชนิดทุกชิ้นที่สามารถสื่อสารได้ น่าจะนับเนื่องเป็นวรรณกรรม นั้นหมายถึงว่า เมื่อผู้แต่งส่งสารไปยังผู้รับผู้รับสามารถสื่อความเข้าใจจากสารที่ผู้แต่งส่งมาได้ ก็ถือว่ามี การสื่อสารกันขึ้นแล้ว งานเขียนนั้นนับว่าเป็นวรรณกรรม

สิทธา พิณีภูวดล และนิตยา กาญจนะวรรณ (2520: 4) กล่าวว่าวรรณกรรม หมายถึง งานเขียนในรูปแบบกวีนิพนธ์ร้อยกรอง และข้อเขียนทั้งหมดที่ใช้ภาษาร้อยแก้ว โดยมีเนื้อหาและความหมายประกอบ ได้แก่ บทความ สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น เรียงความ บทละคร

บทภาพยนตร์ บทโทรทัศน์ คอลัมน์ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ ตลอดจนข้อเขียนอื่น ๆ ซึ่งมีเนื้อหาและความหมายเป็นที่เข้าใจได้ สื่อความหมายได้ด้วย ทั้งนี้ย่อมไม่เน้นความสำคัญของคุณภาพ แต่เน้นจุดมุ่งหมายและวิธีการแสดงออกเท่านั้น

ประทีป เหมือนนิล (2523 : 6) กล่าวว่าวรรณกรรม หมายถึง งานเขียนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองทุกชนิด ซึ่งนับว่ามีความหมายกว้างขวางมาก ส่วนจะมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับวรรณศิลป์ คือศิลปะในการแต่งหนังสือเป็นสำคัญ ถ้าวรรณกรรมเรื่องใดมีคุณค่าทางวรรณศิลป์สูง เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นหนังสือดี วรรณกรรมก็อาจได้รับยกย่องว่าเป็นวรรณคดี

วิภา กงกะนันทน์ (2533 : 2) กล่าวว่า วรรณกรรม หมายถึง ศิลปะประเภทหนึ่งที่ใช้ภาษาเป็นเครื่องสื่อสาร กล่าวคือ เป็นผลงานสร้างสรรค์ประเภทหนึ่งของมนุษย์ และที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นก็ด้วย มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อบรรยายความรู้สึก ความคิด ความฝัน อารมณ์ จินตนาการ หรือประสบการณ์ส่วนตัวออกมาให้ปรากฏในรูปแบบอย่างหนึ่ง อาจเพียงเพื่อแสดงนามธรรมต่าง ๆ ข้างต้น ออกมาให้ปรากฏเพื่อตัวของมันเองเท่านั้น หรืออาจเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของวรรณกรรมสรุปได้ว่า วรรณกรรม หมายถึง ศิลปะประเภทหนึ่งที่ใช้ภาษาเป็นเครื่องสื่อสาร โดยวรรณกรรมสามารถเป็นได้ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองทุกชนิด ได้แก่ บทความ สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น เรียงความ บทละคร บทภาพยนตร์ บทโทรทัศน์ คอลัมน์ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ ตลอดจนข้อเขียนอื่น ๆ ซึ่งมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อบรรยายความรู้สึก ความคิด ความฝัน อารมณ์ จินตนาการ หรือประสบการณ์ส่วนตัวออกมาให้ปรากฏในรูปแบบอย่างหนึ่ง

1.1.3 ลักษณะงานเขียนหนังสือวรรณกรรมเยาวชนหรือหนังสือวัยรุ่น

ลักษณะงานเขียนหนังสือวรรณกรรมเยาวชนหรือหนังสือวัยรุ่น มีผู้ให้ความรู้และแสดงข้อคิดเห็นไว้ ดังนี้

รัฐจวน อินทรกำแหง (2524 : 100 อ้างถึงใน นวลจันทร์ ชาญวิวัฒนา, 2550 : 4) กล่าวว่า วรรณกรรมที่ดีสำหรับเยาวชน หมายถึง วรรณกรรมหรือหนังสือที่ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน โดยไม่บังคับให้อ่าน มีเนื้อหาตรงกับความสนใจ มีรูปแบบสวยงามสะดุดตาน่าอ่าน

พรรณทิศา ปานเยี่ยม (2554 : 12) กล่าวว่า วรรณกรรมเยาวชน เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เยาวชนได้ใช้ในการอ่าน การฟัง และเรียนรู้ ด้วยเนื้อหาสาระที่มุ่งให้ความรู้ ความคิด ส่งเสริมจินตนาการ ทั้งในด้านเนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละคร หรือฉาก ที่ผู้เขียนได้นำเสนอออกมาให้มีความเหมาะสมสำหรับเยาวชน

ธวัช ปุณโณทก (2527 : 123-125 อ้างถึงใน นวลจันทร์ ชาญวิวัฒนา, 2550 : 7-13) กล่าวถึงวรรณกรรมเยาวชนว่า หมายถึง วรรณกรรมหรือหนังสือที่แต่งขึ้นเพื่อให้เยาวชนอ่านด้วยความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เหมาะแก่ความรู้อุ และความรู้สึกนึกคิดของเยาวชนแต่ละวัย

นอกจากนี้ธวัช ปุณโณทก ยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพิจารณาเฉพาะด้านเนื้อหาสาระของวรรณกรรมสำหรับเยาวชน ไว้ว่า

1. เนื้อหาต้องตรงกับความสนใจและธรรมชาติของเยาวชน เช่น เนื้อหาเป็นเรื่องที่แสดงถึงเยาวชนที่มีความสามารถและประสบความสำเร็จหรือสมหวัง จะทำให้เห็นตัวอย่างของความอดทนบากบั่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เยาวชนจะชอบเนื้อเรื่องที่ตอบสนองอารมณ์ปรารถนาที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ เช่น อยากเป็นคนเก่ง อยากเป็นผู้กล้าหาญ อยากเป็นผู้ประสบความสำเร็จ อยากได้รับความรัก ความอบอุ่น ฯลฯ แฝงคติธรรมไว้โดยไม่รู้ตัว การที่ให้คติธรรมมากเกินไปจะเกิดปฏิกิริยาต่อต้านคือไม่นิยมอ่านหนังสือเล่มนั้นเลย
2. มีเนื้อหาส่งเสริมความรู้ เพราะเยาวชนมีความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งรอบ ๆ ตัว แล้วขยายวงกว้างออกไปตามวัยที่เจริญเติบโต หนังสือที่เกี่ยวกับความรู้เรื่องธรรมชาติ ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน หรือเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการกลมกล่อมจิตใจ และเสริมสร้างบุคลิกภาพ จะเป็นวรรณกรรมที่ดีและอยู่ในความสนใจของเยาวชน

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานเขียนหนังสือวรรณกรรมหรือหนังสือวัยรุ่น สรุปได้ว่า วรรณกรรมเยาวชน เป็นวรรณกรรมที่แต่งขึ้นเพื่อให้เยาวชนอ่านด้วยความเพลิดเพลินและเรียนรู้ ด้วยเนื้อหาสาระที่มุ่งเน้นความรู้ ความคิด และส่งเสริมจินตนาการ ภายในเนื้อเรื่องโดยทั่วไป มักกล่าวถึงเยาวชนที่มีความสามารถ ประสบความสำเร็จ หรือสมหวัง จะมีการแฝงคติธรรมและการกลมกล่อมจิตใจ ในเนื้อเรื่องไว้ไม่ให้อ่านรับรู้โดยตรง โดยจะไม่ให้คติธรรมมากเกินไป ซึ่งลักษณะวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้นจะถือได้ว่าเป็นวรรณกรรมที่ดีและอยู่ในความสนใจของเยาวชน

1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชน

งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชน สามารถสรุปได้ดังนี้

สุรางค์ แพรกทอง (2535: บทคัดย่อ) ศึกษา “การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนของ มาลา คำจันทร์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนของ มาลา คำจันทร์ ในด้านเนื้อหาทางจริยธรรม และกลวิธีการประพันธ์ โดยศึกษาจากวรรณกรรมเยาวชน 6 เรื่อง ได้แก่ หมู่บ้านอาบจันทร์ ลูกป่า นกแอนฟ้า บ้านไร่ชายดง เขี้ยวเสือไฟ และหุบเขากินคน ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมของมาลา คำจันทร์ ที่นำมาศึกษาทั้ง 6 เรื่อง มีเนื้อหาเด่นทางจริยธรรม ได้แก่ จริยธรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เช่น ความรัก ความเมตตากรุณา ซึ่งเป็นพื้นฐานของจริยธรรมอันหลากหลาย เช่น ความสามัคคี ความกตัญญู ความเสียสละ ความมานะบากบั่น และความเคารพต่อ

ผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาทางจริยธรรม ซึ่งแสดงคุณสมบัติที่สร้างสรรค์คุณภาพของมนุษย์ ได้แก่ ความใฝ่รู้ และความกระตือรือร้น ผู้แต่งใช้ลักษณะนิสัยของตัวละครแสดงจริยธรรมในด้านต่าง ๆ ต่ออุปสรรคของชีวิตอย่างไม่ย่อท้อ พฤติกรรมของตัวละครในเรื่องเป็นพฤติกรรมที่เด็กเข้าใจได้ มีคติและข้อคิดสอนใจ สามารถกระตุ้นและกล่อมเกลาความคิดและความรู้สึกของผู้เยาว์ ข้อขัดแย้งและแนวทางแก้ปัญหาในเรื่องอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ที่พบเห็นได้ทั่วไป เหมาะสำหรับเราให้เยาวชนซึ่งยังด้อยประสบการณ์มองโลกและชีวิตอย่างเอาใจใส่และพิจารณามากขึ้น วรรณกรรมเหล่านี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการประพันธ์ที่สัมพันธ์กันอย่างแนบเนียนงดงาม

วรรณรัชต์ ทองสวัสดิ์ (2549: บทคัดย่อ) ศึกษา “การวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมในหนังสือวรรณกรรมเยาวชน” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรม และศึกษาความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่ จำนวน 100 คน โดยคัดเลือกวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ จำนวน 4 ตอน คือ ศิลาอาถรรพ์ ห้องแห่งความลับ นักโทษแห่งอัชคาบัน และถ้วยอัคนี นำข้อความที่ได้จากการวิเคราะห์ไปสร้างแบบสอบถามความเข้าใจจริยธรรมของนักเรียน และนำมาพิจารณาจัดลำดับความสอดคล้องของผู้ศึกษาในการวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมกับความเข้าใจจริยธรรมของนักเรียนจากการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ ทั้ง 4 ตอน ผลการศึกษาพบว่า

1. เนื้อหาจริยธรรมตามประเด็นวิเคราะห์ 25 หัวข้อ ที่ปรากฏในหนังสือวรรณกรรมเยาวชนเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ ทั้ง 4 ตอน เนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏมากที่สุดคือความมีน้ำใจ รองลงมาคือ ความกล้าหาญ ความรับผิดชอบ สำหรับเนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏน้อยที่สุดคือ ความเสมอภาค และความมีมนุษยสัมพันธ์
2. ความเข้าใจจริยธรรมของนักเรียนจากการอ่านหนังสือวรรณกรรมเยาวชนเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ ทั้ง 4 ตอน ตามประเด็นวิเคราะห์ทั้ง 25 หัวข้อ ที่ปรากฏมากที่สุด คือ ความมีน้ำใจ รองลงมาคือ ความกล้าหาญ ความเมตตากรุณา และปรากฏน้อยที่สุดคือ ความเสมอภาค และความมีมนุษยสัมพันธ์ สำหรับความไม่แน่ใจในความเข้าใจจริยธรรมของนักเรียน นอกเหนือจากประเด็นวิเคราะห์ พบว่า มีจำนวนเพียงร้อยละ 7.01 ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่ามีจริยธรรมด้านอื่น ที่ไม่อยู่ในประเด็นวิเคราะห์ คือ ความหวังใฝ่ ความรัก และการให้อภัย
3. การวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมของผู้ศึกษากับความเข้าใจจริยธรรมของนักเรียนมีความสอดคล้องกันคือ หัวข้อจริยธรรมที่อยู่ในลำดับที่ 1 เหมือนกันคือ ความมีน้ำใจ ลำดับที่ 2 คือ ความกล้าหาญ และหัวข้อจริยธรรมที่อยู่ลำดับสุดท้ายเหมือนกันคือ ความเสมอภาค ความมีมนุษยสัมพันธ์

จิรภัทร อาตนารี และ สิริวรรณ นันทจันฑุล (2559: บทคัดย่อ) ศึกษา “น้ำใจ ที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชน” การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คำสอนคุณธรรมด้านน้ำใจที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนประเภทนวนิยายที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2556 จำนวน 87 เรื่อง จาก 5

โครงการ ได้แก่ รางวัลนายอินทร์อวอร์ด รางวัลแว่นแก้ว รางวัลหนังสือดีเด่นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด และรางวัลลูกกรีกอวอร์ด ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้อความที่มีเนื้อหาคำสอนด้านคุณธรรมทั้งหมด จำนวน 1,820 ข้อความ กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้อความที่มีเนื้อหาคำสอนคุณธรรมด้านน้ำใจ จำนวน 754 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 41.43 คัดเลือกโดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เกณฑ์การวิเคราะห์เรื่องคุณธรรมด้านน้ำใจ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการใช้แนวคิดการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และสถิติที่ใช้ คือ ความถี่และร้อยละ ผลจากการศึกษาพบว่า มีคุณธรรมด้านน้ำใจ 3 ลักษณะ คือ การให้ ร้อยละ 56.63 การช่วยเหลือ ร้อยละ 37 และการเห็นอกเห็นใจ ร้อยละ 6.73 ตามลำดับ

ณัฐา หมู่มิ่ง (2560) ศึกษา “การศึกษาวรรณกรรมแปลภาษาเวียดนามเรื่อง ปิดตา เปิดหน้าต่าง” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ในด้านองค์ประกอบของวรรณกรรม ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉากและบทสนทนา รวมทั้งเพื่อศึกษาคุณค่าที่ได้รับจากวรรณกรรมแปลภาษาเวียดนามเรื่อง ปิดตา เปิดหน้าต่าง ผลจากการศึกษาพบว่า โครงเรื่องของวรรณกรรมแปลภาษาเวียดนามเรื่องปิดตา เปิดหน้าต่าง มีองค์ประกอบของวรรณกรรมที่ครบถ้วน โครงเรื่องเป็นเรื่องราวการเรียนรู้ของเด็กชายวัยสิบขวบที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้และทำความเข้าใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเติบโต แก่นเรื่องสะท้อนให้เห็นแนวคิดของตัวละครเอกในการแก้ปัญหาที่พัฒนาได้ดีขึ้นเรื่อย ๆ หลังจากผ่านปัญหาต่าง ๆ จนในที่สุดกลายเป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะทั้งด้านความคิดและอารมณ์ ตัวละครในเรื่องแบ่งตามบทบาทความสำคัญและมีส่วนช่วยพัฒนาด้านความคิดให้กับตัวละครเอก ฉากมีความสมจริงสามารถทำให้ผู้อ่านจินตนาการตามได้ บทสนทนามีความสมจริงสามารถบ่งบอกความรู้สึกของตัวละครได้ และคุณค่าทางปัญญาสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตได้ ทำให้วรรณกรรมเรื่องนี้เหมาะสมกับผู้อ่านทุกวัย

อุภาวัฒน์ นามหิรัญ (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา “การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนของ ชัยภร แสงกระจ่าง” วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความคิด พฤติกรรม การตอบสนองสังคมของเยาวชนไทยโดยใช้วรรณกรรมเยาวชนของ ชัยภร แสงกระจ่าง จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ เด็กหญิงแห่งกลางคืน ขวัญสงฆ์ คุณปู่แว่นตาโต คุณปู่แว่นตาแตก และอาม่าบนคอนโด เป็นกรณีศึกษา ผลจากการศึกษาพบว่าวรรณกรรมเยาวชนของ ชัยภร แสงกระจ่าง ทั้ง 5 เรื่อง ได้สะท้อนมุมมองตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้ 1) ด้านความคิดและพฤติกรรม พบว่าผู้เขียนนำเสนอตัวละครที่มีวัยแตกต่างกัน ทั้งลักษณะทางกายภาพ ความคิด พฤติกรรม รวมไปถึงพัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจ เนื่องจากวัยของตัวละครแตกต่างกัน ตัวละครผู้สูงอายุผู้ผ่านโลกและเข้าใจชีวิต ทำหน้าที่แนะนำ สั่งสอนตัวละครเด็กหรือเยาวชน ให้มีทัศนคติความคิดและพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น 2) ด้านตอบสนองสังคม ปรากฏประเด็นสำคัญ 4 ประเด็น ได้แก่ ชีวิตและธรรมะ ความแตกต่างระหว่างวัยและทัศนคติการมองโลก การใช้สื่อออนไลน์และเทคโนโลยี การศึกษาและการเรียนรู้ ผลการศึกษาวรรณกรรมเยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา แสดงความคิด พฤติกรรม การตอบสนองสังคมของเยาวชนไทย ส่งผลต่อ

ความเข้าใจชีวิตและสภาพสังคมในปัจจุบัน เนื่องจากวรรณกรรมเป็นกระจกสะท้อนสังคมวรรณกรรมเยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาล้วนกระตุ้นเตือนให้ผู้อ่านพิจารณาตนเอง สังคมใกล้ตัว และรู้เท่าทันภาวะการณ์แห่งสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

จากงานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชน สรุปได้ว่าวรรณกรรมเยาวชนส่วนมากมีเนื้อหาเด่นในด้านจริยธรรมเป็นหลัก ได้แก่ จริยธรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เช่น ความรัก ความเมตตากรุณา ซึ่งเป็นพื้นฐานของจริยธรรมอันหลากหลาย ในการนำเสนอเรื่องราวผู้เขียนจะนำเสนอเรื่องราวการพัฒนาตัวตนในทางที่ดีขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปของตัวละคร ทั้งผ่านตัวละครตัวอื่น และผ่านประสบการณ์ของตัวละครเอง เช่น ในบางเรื่องผู้เขียนนำเสนอตัวละครผู้สูงอายุผู้ผ่านโลกและเข้าใจชีวิต ทำหน้าที่แนะนำ สั่งสอนตัวละครเด็กหรือเยาวชน ให้มีทัศนคติความคิดและพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น หรือการนำเสนอเรื่องราวการเรียนรู้ของเด็กที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ การแก้ปัญหาที่พัฒนาได้ดีขึ้นเรื่อย ๆ หลังจากผ่านปัญหาต่าง ๆ จนในที่สุดกลายเป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะทั้งด้านความคิดและอารมณ์

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวคิดและการนำเสนอแนวคิด

2.1 เอกสารเกี่ยวกับแนวคิดและการนำเสนอแนวคิด

2.1.1 ความหมายของแนวคิด

สุริวงค์ พงศ์ไพบูลย์ (2520: 94 อ้างถึงใน อารยา ทองเพชร, 2550: 8) กล่าวถึงแนวคิดว่าเป็นสาระของบันเทิงคดีที่คณะหรือสาระที่ผู้เขียนต้องการส่งให้ผู้อ่านทราบโดยใช้โครงเรื่องและตัวละครเป็นสื่อ ใช้บทสนทนาฉากและบรรยากาศเป็นเครื่องปรุงแต่ง

กุลหลาบ มัลลิกะมาส (2525 : 105 อ้างถึงใน อารยา ทองเพชร, 2550: 8) ได้กล่าวว่า ความนึกคิดที่ผู้แต่งต้องการเสนอต่อผู้อ่าน คือ แนวคิดหรือปรัชญาของเรื่อง ผู้แต่งย่อมมองดูโลกและชีวิตมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ กันและต่างก็มีแนวคิดของตนต่อโลก ต่อสังคมและชีวิตมนุษย์แตกต่างกัน แนวคิดหรือปรัชญาของผู้แต่งจึงมีหลายแนวและต่างพยายามถ่ายทอดความคิดหรือปรัชญาต่าง ๆ นั้นในวรรณกรรมที่ตนแต่งขึ้นและสื่อความคิดมายังผู้อ่าน

แนวคิดของเรื่อง เป็นจุดมุ่งหมายในการเขียนซึ่งแฝงไว้ในเนื้อเรื่อง แนวคิดของเรื่องอาจเป็นความรักสัตว์ การยอมรับตนเองและผู้อื่น การเอาชนะอุปสรรค ความโหดร้ายของสงคราม แนวคิดของเรื่องควรพัฒนาไปตามลำดับ เนื้อเรื่องและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่องโดยไม่จำเป็นต้องบอกให้รู้ว่าตัวละครเป็นคนเช่นไรบ้าง (ปราณี เชียงทอง, 2526: 81)

ยุพร แสงทักษิณ (2529: 24 อ้างถึงใน พรรณทิศา ปานเอี่ยม, 2554: 21) กล่าวว่าแนวคิด ความคิดสำคัญของเรื่อง เป็นสิ่งเชื่อมโยงเรื่องทั้งหมดเข้าด้วยกัน ส่วนประกอบต่าง ๆ เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฯลฯ ต่างก็ถูกสร้างขึ้นเพื่อเสนอแนวคิดที่ผู้ประพันธ์ต้องการทั้งสิ้น

จากเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดสรุปได้ว่า แนวคิด หมายถึง สิ่งที่เชื่อมโยงส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่องเข้าด้วยกัน เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฯลฯ ภายในเนื้อเรื่องจะมีแนวคิดหรือปรัชญาของเรื่องเป็นจุดมุ่งหมายในการเขียนแฝงไว้ อาจกล่าวได้ว่าแนวคิดของเรื่องเป็นความคิดที่ผู้แต่งต้องการเสนอต่อผู้อ่าน

2.1.2 ความหมายของกลวิธีการนำเสนอแนวคิด

ชลธิรา สัตยวิวัฒนา (2522: 61 อ้างถึงใน งามพรรณ เวชชาชีวะ, 2553: บทนำ) เปรียบเทียบว่ากลวิธีการแต่งที่เป็นศิลปะการประพันธ์เป็นเสมือนเครื่องปรุงแต่งหรือ “ซุรส” ที่ทำให้เรื่องราวต่าง ๆ น่าอ่าน ชวนให้ติดตามอย่างเพลิดเพลิน ผู้อ่านจะมีความพึงพอใจและรู้สึกซาบซึ้ง เกิดอารมณ์สะเทือนใจไปตามเนื้อเรื่องอารมณ์ของตัวละคร หรือจุดจบสำคัญของเรื่อง โดยนำเสนอแนวคิดหรือทัศนะของผู้ประพันธ์ ซึ่งแสดงออกมาผ่านเหตุการณ์ ความคิด และพฤติกรรมของตัวละครในลักษณะต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านได้เห็นมุมมอง ได้รับแง่คิด และทัศนะต่าง ๆ ของผู้ประพันธ์ โดยใช้กลวิธีบรรยายแสดงความคิดออกมาโดยตรง หรือแฝงไว้ในเหตุการณ์ต่าง ๆ

ธวัช ปุณโณทก (2527: 93 อ้างถึงใน อารยา ทองเพชร, 2550: 11) กล่าวถึงการเสนอแนวคิดในนวนิยายว่าการเสนอแนวคิดจะสอดแทรกอยู่ในพฤติกรรมของตัวละครหรือคำพูดของตัวละคร ในการเสนอแนวคิดนี้ ผู้แต่งจะไม่เสนอออกมาโดยตรง มักจะสอดแทรกอยู่ในพฤติกรรมของตัวละครที่เป็นตัวเอกของเรื่องซึ่งผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะถ่ายทอดแนวคิดเหล่านี้มาสู่ผู้อ่านโดยผ่านตัวละคร

อิงอร สุพันธ์ุณี (2547 : 110 อ้างถึงใน อารยา ทองเพชร, 2550: 11) กล่าวว่าเมื่อต้องการศึกษาวิธีการนำเสนอแนวคิดก็อาจจะต้องพูดถึงโครงเรื่อง ตัวละคร กลวิธีและภาษาที่สื่อแนวคิดนั้น ๆ ออกมาด้วยเพราะแนวคิดจะปรากฏได้ก็ต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ ผู้เขียนอาจเสนอแนวคิดผ่านตัวละคร ผ่านคำพูดบรรยายหรือบทสนทนา ด้วยการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยเน้นให้เข้าใจแนวคิดได้ดีขึ้น

จากเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า การนำเสนอแนวคิดหรือทัศนะของผู้ประพันธ์จะไม่เสนอออกมาโดยตรง มักจะสอดแทรกอยู่ในพฤติกรรมของตัวละครที่เป็นตัวเอกของเรื่อง เหตุการณ์ ความคิด และพฤติกรรมของตัวละครในลักษณะต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านได้เห็นมุมมอง ได้รับแง่คิดและทัศนะต่าง ๆ ของผู้ประพันธ์ หากเขียนเรื่องราวที่น่าอ่านชวนให้ติดตามอย่างเพลิดเพลิน ผู้อ่านจะมีความพึงพอใจและรู้สึกซาบซึ้ง เกิดอารมณ์สะเทือนใจไปตามเนื้อเรื่องอารมณ์ของตัวละคร หรือจุดจบสำคัญของเรื่อง

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิด

งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิด สามารถสรุปได้ดังนี้

ลัดดา ราตรีพฤษ (2541) ได้ศึกษา “การศึกษาเรื่องวิเคราะห์แนวคิด กลวิธีเสนอแนวคิด และศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม” จากนวนิยายที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม เฉพาะที่ตีพิมพ์ถึง พ.ศ. 2539 มีนวนิยายจำนวน 8 เรื่อง ผลจากการศึกษาพบว่ากลวิธีการเสนอแนวคิดในวรรณกรรมของปิยะพร ศักดิ์เกษม มี 4 วิธีคือ การเสนอแนวคิดโดยใช้แก่นเรื่อง การเสนอแนวคิดโดยใช้บทสนทนา การเสนอแนวคิดโดยผ่านตัวละคร และการเสนอแนวคิดโดยใช้กลวิธีการเล่าเรื่อง

อารยา ทองเพชร (2550) ได้ศึกษา “การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของ นางไฉน ปริญาธวัช” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของ นางไฉน ปริญาธวัช จำนวน 10 เรื่อง โดยใช้การศึกษาเอกสารและนำเสนอผลการศึกษาเป็นแบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยคัดเลือกวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของนางไฉน ปริญาธวัช จำนวน 10 เรื่องได้แก่ เขาชื่อเดช โลกกว้าง บ้านหนูอยู่หาดเสี้ยว สามตรุณ บุญส่ง หนูน้อยกลอยใจ พี่ชาย บ้านไร่ชายแดน หนูแพงที่รัก และแม่... ได้ฝุ่นมาแล้ว ผลจากการศึกษาพบว่า ด้านกลวิธีการนำเสนอแนวคิด ในวรรณกรรมสำหรับเยาวชนของนางไฉน ปริญาธวัช มีกลวิธีการนำเสนอแนวคิด 4 กลวิธีคือ กลวิธีการเสนอแนวคิดผ่านโครงเรื่อง กลวิธีการนำเสนอผ่านการสร้างตัวละคร กลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านบทสนทนา และกลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านการบรรยาย มีแนวคิดหลัก 4 แนวคิด คือ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อม

พรรณทิตา ปานเอี่ยม (2554) ได้ศึกษา “การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว ปี พ.ศ.2552 ประเภทนวนิยาย” มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา แนวคิด กลวิธีการประพันธ์ และเพื่อวิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นจากวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลแว่นแก้ว ประเภทนวนิยาย พ.ศ. 2552 โดยคัดเลือกนวนิยายทั้ง 4 เล่ม คือ ขวดคนอยู่ไหนใด บ้านต่างสายเลือด หมิพิทักษ์ฝัน และการกลับมาของดาวหางดวงที่เจ็ด ผลจากการศึกษาพบว่ามีทั้งแนวคิดหลักและแนวคิดย่อย แนวคิดหลักแบ่งออกเป็น 3 แนวคิด คือ แนวคิดเรื่องการมองชีวิต แนวคิดเรื่องครอบครัว และแนวคิดเรื่องมิตรภาพ แนวคิดย่อยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แนวคิดเช่นกัน คือ แนวคิดเรื่องการอนุรักษ์ แนวคิดเรื่องครอบครัว และแนวคิดเรื่องการมองชีวิต

สันติ ทิพนา ราตรี ทิพนา และพิสมัย บุญอุ้ม (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา “แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอในวรรณกรรมนวนิยายเรื่องไส้เดือนตาบอดในเขาวงกต” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอในวรรณกรรมนวนิยายเรื่องไส้เดือนตาบอดในเขาวงกต ของ วีรพร นิติประภา

โดยนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลจากการศึกษาพบว่า มีจำนวน 13 แนวคิด คือ แนวคิดเกี่ยวกับพุทธศาสนา แนวคิดเกี่ยวกับความรัก การแต่งงาน และครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับวัยเด็ก แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น แนวคิดเกี่ยวกับการมองโลก แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม แนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ แนวคิดเกี่ยวกับการผจญภัย และแนวคิดเกี่ยวกับบอบายมุข ยาเสพติด ด้านกลวิธีการนำเสนอในวรรณกรรมนวนิยายเรื่องไล่เดือนตาบอดในเขาวงกตของ วีรพร นิติประภา ที่ผู้แต่งได้ใช้เทคนิค หรือกลวิธีเฉพาะของตนถ่ายทอดลงในวรรณกรรมนวนิยายโดยการศึกษาพบว่า มี 4 กลวิธีการนำเสนอ คือ

1. กลวิธีการนำเสนอแนวคิด พบว่า ใช้กลวิธีการนำเสนอแนวคิดมีจำนวน 4 วิธี คือ กลวิธีการนำเสนอแนวคิดโดยผ่านโครงเรื่อง กลวิธีการนำเสนอแนวคิดโดยการเล่าเรื่อง กลวิธีการนำเสนอแนวคิดโดยผ่านตัวละคร และกลวิธีการนำเสนอแนวคิดโดยผ่านสัญลักษณ์

2. กลวิธีการนำเสนอเรื่องพบว่า กลวิธีการนำเสนอเรื่องใช้กลวิธีการแบบผสมผสาน ประกอบด้วยกลวิธีการดำเนินเรื่องตามแบบปฏิทิน และกลวิธีการดำเนินเรื่องเล่าย้อนต้น

3. กลวิธีการนำเสนอในมุมมองการเล่าเรื่อง พบว่ากลวิธีการเล่าเรื่องโดยผู้แต่งใช้กลวิธีแบบผสมผสานกัน ประกอบด้วยกลวิธีการเล่าเรื่องโดยผู้แต่งเป็นผู้เล่า กลวิธีการเล่าเรื่องโดยผู้แต่งใช้สรรพนามบุรุษที่ 3

4. การใช้น้ำเสียง พบว่า มีกลวิธีการใช้น้ำเสียง จำนวน 8 น้ำเสียง คือ น้ำเสียงแสดงอารมณ์ รื่นเริงน้ำเสียงอ่อนโยนนุ่มนวล น้ำเสียงโกรธเกรี้ยว น้ำเสียงเสียตาย อารมณ์ น้ำเสียงประชดประชัน เสียดสี น้ำเสียงโศกเศร้า สลดหดหู่ น้ำเสียงปลุกเร้าใจ และน้ำเสียงจริงจัง เครื่องขิมจากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอเรื่องผ่านสถาบันครอบครัวของไทย สะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวของชีวิตของผู้คนสมัยใหม่ นำเสนอเรื่องราวผ่านภาษาที่กระทบกระเทือนอารมณ์ สอดประสานกันได้อย่างลงตัว

มนชิตา หนูแก้ว (2562: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา “กลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษา ในนวนิยายของ รอมแพง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาษาในประเด็น การใช้คำ การใช้ประโยค การใช้ภาพพจน์ การใช้โวหาร และกลวิธีในการนำเสนอเนื้อหา โดยศึกษาจากนวนิยายของรอมแพง 5 เรื่อง ดังนี้ พรายพรหม เรือนพะยอม บุพเพสันนิวาส มินตรา และ มณีรัตนะ ซึ่งนวนิยายทั้ง 5 เรื่อง นี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามภพ ข้ามชาติ ผลจากการศึกษาพบว่ารอมแพงมีการใช้ภาษา ดังนี้ ด้านการใช้คำ พบ 9 ประเด็น คือ การใช้คำบ่งชี้พฤติกรรม การใช้คำเรียกชื่อ การใช้คำบอกขนาด จำนวน การใช้คำลงท้าย การใช้คำแสดงการถาม การใช้คำสรรพนามการใช้คำอุทาน การใช้คำสแลง และการใช้คำทับศัพท์ ด้านการใช้ประโยคพบ 3 ประเภท คือ การใช้ประโยคกระชับ การใช้ประโยคขนาดยาว และการใช้ประโยคที่มีคำถามเชิงวาทศิลป์ ด้านการใช้ภาพพจน์พบ 4 ประเภท คือ การใช้ภาพพจน์

อุปมา การใช้ภาพพจน์อุปมา การใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐาน และการใช้ภาพพจน์สัทพจน์ ด้านการใช้โวหารพบ 3 ประเภท คือ บรรยายโวหาร พรรณาโวหาร และเทศนาโวหาร ด้านกลวิธีการนำเสนอเนื้อหาพบ 4 ประเด็น คือการตั้งชื่อเรื่อง การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง

จากงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดสรุปได้ว่า กลวิธีการนำเสนอจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละเรื่อง กลวิธีการนำเสนอที่ผู้เขียนส่วนมากใช้ เช่น กลวิธีการเสนอแนวคิดผ่านโครงเรื่อง กลวิธีการนำเสนอผ่านการสร้างตัวละคร กลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านบทสนทนา และกลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านการบรรยาย แนวคิดสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักคือ แนวคิดหลักและแนวคิดย่อย ทั้งสองแนวคิดนี้สามารถแบ่งประเภทออกได้ตามความต้องการของผู้เขียน ในหนังสือบางเล่มอาจพบแนวคิด 3 ประเภท 4 ประเภท หรืออาจมากกว่าก็ได้ แนวคิดที่พบเห็นได้ทั่วไปในหนังสือ เช่น แนวคิดเรื่องการเมืองชีวิต แนวคิดเรื่องครอบครัว แนวคิดเรื่องมิตรภาพ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับสังคม สิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเยาวชนและแนวคิดการนำเสนอแนวคิด จะเห็นได้ว่าการศึกษาแนวคิดและการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมเยาวชน มีความน่าสนใจสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังไม่มีมีการศึกษาวรรณกรรมแปลเวียดนามเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” ในด้านแนวคิดและการนำเสนอแนวคิดโดยละเอียด ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาวรรณกรรมเวียดนามเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” ทั้งในด้านแนวคิดและการนำเสนอแนวคิด

ผลการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่าแนวคิดที่ปรากฏอยู่ภายในวรรณกรรมเยาวชนเรื่องปิดตา เปิดหน้าต่าง มี 2 แนวคิดหลัก ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับความรัก และแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิต

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรัก

ความรักที่ปรากฏในเรื่องมีทั้งหมดสองรูปแบบ คือ ความรักที่มีต่อคนในครอบครัว ได้แก่ ความรักของพ่อแม่ที่มีให้กับลูก และความรักที่มีต่อคนอื่น ได้แก่ ความรักที่มีให้เพื่อนพ้อง ความรักที่มีให้คนรอบตัว หรือแม้แต่เพื่อนบ้าน ผู้เขียนมีจุดประสงค์เพื่อให้ตัวละครหลัก (หญิง) เรียนรู้ที่จะรักและผูกพันกับบุคคลอื่น ไม่เพียงแต่กับพ่อแม่หรือครอบครัวเท่านั้น

1.1 ความรักที่มีต่อคนในครอบครัว นำเสนอผ่านความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ผู้แต่งนำเสนอผ่านตัวละครหญิง โดยเล่าเรื่องราวของหญิงตั้งแต่วัยอยู่ในท้องแม่จนถึงวันที่ได้ออกมาลิ้มตาดูโลก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

“ระหว่างทางแม่ผมกัดฟางเพื่อระงับความเจ็บปวดและกลืนเสียงร้องไห้เอาไว้ พ่อพูดว่า

“เธอร้องออกมาเถอะไม่เป็นไรหรอก” แต่แม่ก็ไม่ร้อง พ่อบอกว่าแม่เป็นคนเข้มแข็งที่สุด”

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 1 เสียงที่ไพเราะที่สุด: 10)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าระหว่างการเดินทางไปสถานีอนามัยเพื่อคลอดหญิง แม้ว่าแม่ของหญิงจะรู้สึกเจ็บปวดมากเพียงใดก็กลืนเสียงร้องไห้เอาไว้ แสดงให้เห็นถึงความรักที่แม่มีให้กับลูก แม่คนหนึ่งจะต้องเจ็บปวดหรือทรมานเพียงใดก็สามารถอดทนได้เพื่อลูก

ตัวอย่างที่ 2

“เมื่ออยู่ตรงหน้าเด็กคนหนึ่งก็เหมือนกับอยู่ในโลกของคนแคระตัวน้อย พ่อไม่อาจรีบเร่งได้ ถ้าอยากจะอุ้มผม พ่อก็ต้องอุ้มอย่างระมัดระวัง พ่อบอกว่าการอุ้มเด็กคนหนึ่งเหนื่อยกว่าไถนาแปลงหนึ่งเสียอีก เพราะไถนานั้นเราแก้ไขได้หากมีอะไรผิดพลาด แต่สำหรับเด็กแล้วเราทำอย่างนั้นไม่ได้ อีกอย่างคือเด็กน้อยพูดไม่ได้ว่า “โอ๊ย เจ็บจังเลย มดกัดกันหนุอยู่”

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 1 เสียงที่ไพเราะที่สุด: 11)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าเมื่อคนเราได้กลายเป็นพ่อแม่เราจะมีการปรับเปลี่ยนตัวเองไปจากปกติ เช่นพ่อของหญิงหากจะอุ้มหญิงก็ต้องค่อย ๆ อุ้มอย่างระมัดระวัง สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการที่พ่อแม่มีลูกนอกจากการเลี้ยงดูอย่างทะนุถนอมแล้ว พ่อแม่มักคอยให้ความรักและความเอาใจใส่อยู่เสมอ

ตัวอย่างที่ 3

วันที่ผมเกิด หมอตำแยถามพ่อว่า

“จะตั้งชื่อให้ ‘คุณชายน้อย’ ว่าอะไรดีล่ะ” คุณชายน้อยหมายถึงเด็กชายผู้มีความสุขสบาย หมอตำแยคงอยากที่ผมมีความสุขสบาย

พ่อลุกขึ้นยืนทันที

“จริงด้วย ทำไมผมถึงลืมไปเลย ผมนึกถึงเขาตลอดเวลา แต่ดันลืมเรื่องตั้งชื่อเสียสนิท”

สำหรับพ่อแล้ว ชื่อเรียกสำคัญมาก เพราะเป็นเสียงเรียกที่ไพเราะที่สุดที่ผู้คนจะเรียกขานกันตลอดชีวิตของคนคนหนึ่ง สิ่งแรกที่ทำให้เด็กคนนี้ต่างจากเด็กคนอื่นนั่นก็คือชื่อเรียก เมื่อเราจำชื่อของคนคนนั้นได้ก็หมายความว่าเราจำเรื่องราวเกี่ยวกับคนคนนั้นได้ ไม่มีอะไรพิเศษไปกว่าการที่เราเรียกชื่อของคนที่เรารัก

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 1 เสียงที่ไพเราะที่สุด: 12)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ในทุกเรื่องราวที่เกี่ยวกับลูก พ่อแม่ล้วนใส่ใจเสมอ แม้เรื่องนั้นจะเป็นเพียงเรื่องธรรมดา เช่นเดียวกับพ่อของหญิงที่แม้ว่าจะไม่ทันได้นึกถึงการตั้งชื่อของหญิง แต่เมื่อถึงเวลาเขาก็ตั้งใจและเห็นคุณค่าของการตั้งชื่อของลูกเป็นอย่างมาก

1.2 ความรักที่มีต่อคนอื่น นำเสนอความรักที่มีให้กับคนรอบตัว ผู้แตงนำเสนอผ่านครอบครัวของหญิงที่มีความรักให้กับอาหู่ที่เป็นเพื่อนบ้าน ทั้งสองคอยดูแลช่วยเหลือกันตลอด และความรักของเพื่อนที่มีให้กัน นำเสนอผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากของหญิงและกลุ่มเพื่อน

ตัวอย่างที่ 1

บ้านผมอยู่ห่างจากบ้านของอาหู่ประมาณห้าเมตร อาหู่จึงเรียกผมว่า เพื่อนบ้าน “เพื่อนบ้านจะไปไหน มาหาเพื่อนบ้านอย่างฉับหรือเปล่า” ส่วนพ่อผมเรียกอาหู่ว่า คนในครอบครัว เพราะงานเล็กงานใหญ่ก็อาศัยอาหู่ช่วยจัดการให้เสมอ และายังช่วยงานของพ่อด้วยความเอาใจใส่อีกด้วย อาทำรื้อลวดหนามเก่งมาก ซึ่งลวดหนามได้ตั้งเหมือนสายกีตาร์

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 3 คิดถึงนิ้วมือ: 21)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าความรักที่เราพบเจอ นั้นสามารถเกิดได้ในหลายรูปแบบ ความรักที่มีให้กับเพื่อนบ้านก็เช่นเดียวกัน และหากจะพูดถึงการแสดงความรักในแต่ละรูปแบบย่อมมีความแตกต่างกัน อาจเป็นเช่นเดียวกับพ่อของหญิงที่และอาหู่ที่มีความสนิทสนมกัน เนื่องจากอาหู่คอยช่วยเหลือครอบครัวของหญิงเสมอไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือใหญ่เพียงใด และในทุกครั้งที่ช่วยอาหู่ยังช่วยด้วยความเอาใจใส่เสมอ ทำให้เปรียบเสมือนคนในครอบครัวคนหนึ่ง พ่อของหญิงจึงเรียกอาหู่ว่าคนในครอบครัว

ตัวอย่างที่ 2

“ใครก็ได้มาช่วยเราหน่อย” เจ้าต่วนหันมาทางพวกเรา แต่ทุกคนยังยืนนิ่ง ต่วนตะโกนร้องอย่างโหมโห
“พวกซี้ซลาด ไ้พวกซี้ซลาด”

“ซุงยังไม่ตายใช่ไหม...”

“ยัง มาช่วยกันหน่อย เร็วเข้า”

“นายพูดจริงใช่ไหม อย่าหลอกพวกเรานะ”

ตอนนี้พวกเราค่อย ๆ ขยับเข้าไปใกล้ ๆ เจ้าต่วนออกคำสั่ง

“ไปหาน้ำมาเร็ว”

เจ้าตีเหมือนเพิ่งรู้สึกตัว รีบวิ่งไปที่ลำธาร ถอดเสื้อออกมาทำเป็นถุงใส่น้ำ แล้วรีบวิ่งกลับมา พวกเราพรมน้ำไปทั่วตัวของยัยซุง จากนั้นสักพักซุงก็ค่อยรู้สึกตัว

พวกเราโหร้องด้วยความยินดี

“ตื่นแล้ว ชุงตื่นแล้ว...”

ยัยชุงร้องไห้โฮ กอดคอเจ้าต่วนไว้แน่นตอนที่พวกเราพยายามพาเข้าไปนั่งพักใต้หลังคากิ่งไม้ที่เตรียมไว้

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 8 วันที่น่าสะพรึงกลัว: 52-53)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความรักของเพื่อนพ้องที่มีให้กันในยามยากลำบาก เมื่อต่วนเห็นว่าชุงเป็นลมล้มพับ ต่วนจึงรีบเข้าไปช่วยและเรียกให้เพื่อน ๆ เข้ามาช่วย ในตอนแรกเพื่อน ๆ มีความกลัวที่จะเข้าไปช่วยเพราะคิดว่าชุงตายแล้ว ด้วยความที่ทุกคนยังเป็นเด็กเมื่อคิดว่าชุงตายแล้วจึงเกิดความรู้สึกกลัว แต่เมื่อต่วนได้ยืนยันว่าชุงยังไม่ตายเพื่อน ๆ ก็รีบเข้าไปช่วยเหลืออย่างทันที

ตัวอย่างที่ 3

แม่ผมบอกกับผมเสมอว่า เมื่อคนคนหนึ่งมีเรื่องไม่สบายใจ เขาต้องการคนปลอบใจ ความเสียใจจะลดลงได้ด้วยความรัก ไม่ใช่ยารักษาที่ไหน ยามที่เราแบ่งปันความทุกข์จากคนอื่น เราจะไม่เสียอะไรหรือเป็นทุกข์มากขึ้นแต่อย่างใด และจงอย่าหันหลังให้กับคนที่กำลังมีความทุกข์ พวกเขาต้องการคนมาอยู่เคียงข้างมากกว่ายา

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 12 วันแห่งความลับ: 86-87)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความรักและความหวังดีที่มีให้กับคนรอบตัว เป็นการแสดงความรักในรูปแบบที่ง่ายดายและไม่จำเป็นต้องทำอะไรที่มากมาย เพียงแค่คอยอยู่เคียงข้าง และปลอบใจในเวลาที่คุณหนึ่งได้พบเจอกับความทุกข์ยาก

2. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิต

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิต เป็นสิ่งที่ตัวละครได้เรียนรู้ผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิตที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชน เรื่องปิดตา เปิดหน้าต่าง มีดังนี้

- 2.1 การรู้จักคุณค่าของสิ่งรอบตัว
- 2.2 การใช้ผัสสะในชีวิตประจำวัน
- 2.3 การเรียนรู้ความแตกต่าง
- 2.4 การเรียนรู้ที่จะเป็นผู้ให้
- 2.5 สัจธรรมของชีวิต
- 2.6 การตระหนักรู้ในการกระทำ

2.1 การรู้จักคุณค่าของสิ่งรอบตัว

เป็นการเสนอว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เราได้พบเจอล้วนแต่มีคุณค่าในตัวเองเสมอ ไม่ว่าจะป็นร่างกาย ชีวิต หรือแม้แต่การบอกรักก็ตาม

ตัวอย่างที่ 1 แสดงถึงเรื่องของการรู้จักคุณค่าของร่างกาย ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละครหญิงที่รู้สึกเสียใจกับการที่เห็นอาหุงและตาต้อสูญเสียร่างกายบางส่วนไป แต่ในขณะเดียวกันหญิงก็ารู้ถึงคุณค่าของการที่มีร่างกายที่สมบูรณ์ ดังนี้

“ครั้งหนึ่งอาให้ผมขี่หลังและพาไปเที่ยวบนเนินเขา อาชี้ขี้หมูไม้หนึ่งและบอกผมว่านิ้วของอาอนอนอยู่ตรงนั้น ทุกครั้งที่ผ่านมาทางนี้อามักคิดถึงนิ้วมือของตัวเอง คิดถึงมากเหลือเกิน อาจึงมักเลียงเส้นทางนี้ เพราะมันทำให้อาหวนนึกถึงตอนที่ยังมีนิ้วมือครบเหมือนคนปกติทั่วไป ร่างกายที่ปกติสมบูรณ์ย่อมงดงามเสมอ คนที่ต้องสูญเสียส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายไปก็เหมือนกับสูญเสียความสุขไปบางส่วน แทนที่จะมีความสุขกับนิ้วมือทั้งสิบนิ้ว อาเหลือความสุขเพียงเก้านิ้วส่วนนิ้วที่สับกลายเป็นความเศร้าเสียใจ”

ผมกอดคออาหุง อาถามผมว่า

“หลานมีกี่นิ้ว”

ผมตอบด้วยความภาคภูมิใจ

“สิบครับ”

“ไหน ส่งมือมาให้อานับหน่อย”

ผมกางนิ้วออก

“หนึ่ง สอง สาม...” อานับเสียงดัง “ถูกแล้ว มีสิบนิ้วจริง ๆ ด้วย อย่างนี้หลานก็มีนิ้วมากกว่าอาหนึ่งนิ้ว”

ผมรู้สึกถึงความสุขที่ออกมาจากร่างกายของผมเองเป็นครั้งแรก ขณะเดียวกันผมก็เข้าใจความเสียใจของคนที่มีร่างกายไม่สมบูรณ์

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 3 คิดถึงนิ้วมือ: 21-22)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกเสียใจของอาหุงที่ต้องสูญเสียนิ้วมือไป เมื่อหญิงได้ฟังเรื่องราวของอาหุงทำให้หญิงรู้สึกเสียใจกับการสูญเสียและทำให้หญิงได้เปลี่ยนความคิดของตัวเอง และรู้ถึงคุณค่าของร่างกายมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้หญิงได้รู้ว่าการสูญเสียส่วนหนึ่งของร่างกายไปเปรียบเสมือนกับว่าได้สูญเสียความสุขไปบางส่วน

ตัวอย่างที่ 2 นำเสนอการรู้จักคุณค่าของการบอกรัก แม้ว่าการบอกรักจะเป็นเพียงแคคำพูดเท่านั้น ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร คือ อาหุง ที่หลงรักน้ำหังแต่กลับไม่กล้าบอกรัก ดังนี้

แล้วสองอาหลานก็พากันหัวเราะ อาหยิบผ้าห่มห่อตัวผมไว้และแกล้งกั๊ดขามผม ผมบอกอาว่า

“ถ้าอาบอกรักน้ำหัง ห้าหังไม่ดูหรอกนะ”

“จริงหรือ” อาหุงถาม

“จริงสิครับ เพราะผมบอกรักน้ำหังไปแล้ว”

“บออะไร”

“ผมบอกว่าผมรักน้ำหังมาก น้ำหังยังให้ลูกอมผมเลย และยังบอกว่าน้ำหังก็รักผมด้วย แม่บอกว่า

ถ้าเรารักใคร เราต้องบอกให้คนคนนั้นรู้ เขาจะได้ดีใจ น้ำหังดีจากที่ได้ยินผมบอกว่า ผมรักน้ำ”

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 4 ความรัก: 29)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าหญิงบอกอาหุงว่าแม่ของเธอบอกว่าถ้าเรารักใคร เราต้องบอกให้คนคนนั้นรู้ เขาจะได้ดีใจ พร้อมทั้งเล่าว่าได้บอกกรักน้ำหุง น้ำหุงดีใจที่ได้ยินอย่างนั้นจึงให้ลูกอมกับหญิงและบอกว่ารักหญิงอีกด้วย แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการบอกรักว่าหากเราบอกเขาแล้วเขาจะรับรู้และดีใจเช่นเดียวกับอาหุง ที่ได้ยินหญิงบอกรักจึงบอกรักกลับและให้ลูกอม แต่หากเราไม่บอกออกไปเขาก็ไม่สามารถรับรู้สิ่งเหล่านั้นได้เลย

2.2 การใช้ผัสสะในชีวิตประจำวัน

นำเสนอเรื่องของการนำผัสสะต่าง ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น ผัสสะของมนุษย์มีทั้งหมด 6 ประการ ได้แก่ จักขุสัมผัส โสตสัมผัส ฆานสัมผัส ชิวหาสัมผัส กายสัมผัส และมโนสัมผัส กล่าวได้ว่าผัสสะเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนใช้กันอยู่ในทุกวัน แต่การที่จะนำผัสสะทั้งหลายมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดนับว่าเป็นสิ่งที่ยากและต้องอาศัยการฝึกฝน ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้เรียนรู้และเข้าใจการนำผัสสะมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวอย่างที่ 1 ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร คือ หญิง ที่มีการฝึกฝนการใช้ผัสสะให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น จากการฝึกฝนจนชำนาญทำให้การใช้ผัสสะของหญิงถือเป็นความสามารถพิเศษอีกอย่างหนึ่ง ดังนี้

พอมักบอกให้ผมหลับตา และพาเดินช้า ๆ จากดอกไม้ชนิดหนึ่งไปยังดอกไม้ชนิดหนึ่ง พอลถามว่า

“นี่คือดอกอะไร”

ผมมักตอบผิด แต่พอบอกว่าไม่เป็นไร อีกหน่อยผมจะบอกได้ถูกต้องเอง ในยามบ่าย ผมมักหลับตาแตะดอกไม้และเดาว่าเป็นดอกอะไร ผมเดาถูกสองชนิด คือ ดอกหงอนไก่และดอกทานตะวัน พ่หั่วเราะและชมว่าผมก้าวหน้าขึ้นมาก อีกวันหนึ่งผมเดาถูกสามชนิด พ่พูดว่า

“อีกหน่อยลูกจะบอกชนิดดอกไม้ของพ่อได้ทั้งหมด” (กายสัมผัส)

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 5 ปิดตา เปิดหน้าต่าง: 33)

ตัวอย่างที่ 2

นอกจากเราจะเล่นเกมนี้ในสวนแล้ว เรายังเล่นกันต่อบ้านด้วย พอมักซ่อนขนมหรือลูกอมตามสถานที่ต่าง ๆ และทำให้ผมหา แต่ผมก็หาเจอทุกครั้ง บางครั้งพ่บอกให้ผมหลับตา และให้บอกว่าพ่ยืนห่างจากผมเท่าไร

ตอนแรก ๆ ผมมักตอบผิด แต่หลังจากนั้นผมก็เริ่มตอบถูกมากขึ้น และพ่มักใช้ตลับเมตรวัดให้เห็นกัน จะจะไปเลยทุกครั้ง (โสตสัมผัส)

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 5 ปิดตา เปิดหน้าต่าง: 34)

ตัวอย่างที่ 3

พ่อเปลี่ยนวิธีเล่นเกมแทนที่จะให้ผมแตะดอกไม้แล้วบอกชื่อ พ่อให้ผมดมกลิ่นแทน แล้วค่อยบอกพ่อว่า ดอกไม้ชนิดนั้นเป็นดอกอะไรพวกเราเล่นเกมแบบนี้จนกระทั่งผมแยกแยะกลิ่นดอกไม้ทุกชนิดในสวนได้ในที่สุด (ฆานสัมผัส)

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 5 ปิดตา เปิดหน้าต่าง: 36)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการนำเอาผัสสะ 3 ชนิดมาใช้ได้แก่ ภายสัมผัส (ร่างกาย) โสตสัมผัส (หู) และฆานสัมผัส (จมูก) ตัวละครของหญิงในแรกเริ่มไม่ได้มีการนำเอาผัสสะมาใช้ แต่พ่อของหญิงได้สอนให้หญิงรู้จักนำเอาผัสสะมาใช้ โดยให้หญิงเริ่มฝึกฝนจากง่ายไปยาก ค่อย ๆ ให้หญิงฝึกวันละนิด จนในที่สุดหญิงสามารถนำเอาผัสสะทั้งหลายมาใช้ได้

ตัวอย่างที่ 4 นำเสนอเรื่องการนำเอาผัสสะมาใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร คือ หญิงและกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เข้าป่าไปด้วยกันแต่เกิดการพลัดหลง ในการหาทางออกจากป่า หญิงได้มีการใช้ผัสสะต่างๆ จนทำให้สามารถออกจากป่าได้ ดังนี้

“กลิ่นดอกไม้ นายได้กลิ่นดอกมะลิไหม กลิ่นมันลอยมาทางนี้”

“ใช่แล้ว เมื่อเช้าพวกเราเจอต้นมะลิที่ทางเข้าป่า”

พวกเราประคองกันเดินตามกลิ่นดอกมะลิ กลิ่นนั้นใกล้เข้ามาทุกที แนวป่าเริ่มขยายตัวและเปิดกว้างมากขึ้นเรื่อย ๆ จนในที่สุดเราก็เห็นแสงไฟจากบ้านเรือนของผู้คน

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 8 วันที่นำสะพานกลับ : 56)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความเป็นจริงของชีวิตว่า เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก การจะหาวิธีแก้ไขหรือทางออกเป็นสิ่งที่ทำได้ยากเสมอ แต่ในขณะที่ทุกคนกำลังท้อกับการหาทางออกจากป่า หญิงกลับได้กลิ่นของดอกมะลิจึงบอกทางกับเพื่อน ๆ จนในที่สุดทุกคนก็ได้ออกจากป่า สำหรับเหตุการณ์นี้ของหญิงทำให้หญิงรู้สึว่าการฝึกผัสสะถือเป็นสิ่งที่มีค่าอย่างมาก เพราะทำให้หญิงและเพื่อน ๆ ออกจากป่าได้อย่างปลอดภัย

2.3 การเรียนรู้ความแตกต่าง

เป็นการนำเสนอในเรื่องของการเรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างของแต่ละคน เรียนรู้ว่าเป็นความจริงแล้วทุกคนล้วนแตกต่างกัน ทั้งในเรื่องความชอบ ความสุข หรือแม้แต่การดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

ตัวอย่างที่ 1 ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร คือ หญิง โดยภายในบทนี้มีการพูดถึงเรื่องราวที่หญิงไม่กล้าที่จะยิ้มเหมือนแต่ก่อน เพราะถูกเพื่อนล้อว่ามีฟันเหมือนกับจอบ เมื่อพ่อเห็นว่าช่วงนี้หญิงไม่ค่อยยิ้มจึงถามหญิงและได้สอนหญิงในเรื่องของความแตกต่างของแต่ละคน ดังนี้

วันหนึ่งพ่อถามผมว่า

“ทำไมช่วงนี้ลูกไม่ค่อยยิ้มเลย”

ผมตอบว่า

“ทำไมผมต้องยิ้มด้วย”

“เหตุผลง่าย ๆ ตอนลูกยิ้ม ใบหน้าของลูกจะดูสดใส สิ่งที่สวยงามที่สุดบนใบหน้าของเราคือรอยยิ้ม”

“แต่ตอนผมยิ้ม ผมจะดูน่าเกลียดมาก”

“ทำไมล่ะ” พ่อถามผมอย่างแปลกใจ “ใครบอกลูกอย่างนั้น”

“ไม่มีใครบอกทั้งนั้น แต่ผมรู้ว่ามันน่าเกลียดมาก น่าเกลียดที่สุดเลย”

“แต่พ่อว่าสวยนะ พ่อจะบอกให้ ลูกตั้งใจฟังนะ รอยยิ้มของลูกสวยที่สุด”

“จะสวยได้อย่างไร ในเมื่อผมมีฟันเขี้ยว”

“ฮ่า ๆ อย่างนี้เอง” พ่อหัวเราะเสียงดัง “พ่อว่าสวยดีนะ มันทำให้รอยยิ้มของลูกไม่เหมือนรอยยิ้มของคนอื่น ต่างจากรอยยิ้มของเพื่อน ๆ ลูกต้องภูมิใจถึงจะถูก เด็ก ๆ ทุกคนมีลักษณะแปลกประหลาดเฉพาะตน บางคนก็มีดวงตาไม่เหมือนคนอื่น บางคนก็จมูก บางคนก็นิ้วมือ ลูกลองสังเกตดูสิ แล้วลูกก็จะเห็น ลูกจะได้รับความลับเกี่ยวกับคนรอบข้าง”

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 2 เกลียดฟันเขี้ยว :15-16)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความเป็นจริงว่าในโลกใบนี้ ผู้คนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน เช่นเดียวกับที่พ่อของหญิงบอกกับหญิงว่า “เด็ก ๆ ทุกคนมีลักษณะแปลกประหลาดเฉพาะตน บางคนก็มีดวงตาไม่เหมือนคนอื่น บางคนก็จมูก บางคนก็นิ้วมือ” ด้วยความแตกต่างเหล่านี้นับได้ว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนที่ไม่เหมือนกัน เราจึงควรเรียนรู้ที่จะเข้าใจ ยอมรับ และเคารพความแตกต่างที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละคน

ตัวอย่างที่ 2 การเรียนรู้การดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันและความสุขที่แตกต่างกันของแต่ละคน ผู้แต่งนำเสนอผ่านตัวละคร คือ หญิง กลุ่มเพื่อน และโตะหลานของตาเฒ่าขอทาน โดยภายในบทนี้มีการพูดถึงเรื่องราวของหญิงที่บังเอิญเห็นเด็กชายคนหนึ่งอยู่ที่หน้าต่างของห้องเรียน วันหนึ่งหญิงได้ไปตลาดและเห็นเด็กคนนั้นอีกครั้ง จึงได้บอกกับเพื่อนและนัดกันว่าจะไปหาเด็กคนนั้นที่ตลาด เมื่อไปถึงทั้งหญิงและเพื่อนก็ได้เห็นการใช้ชีวิตที่แตกต่างออกไปของเด็กคนนั้น ดังนี้

พวกเรายกโขยงพากันไปตลาด หากันทั่วก็ไม่พบเด็กคนนั้น แต่ในที่สุดพวกเราก็เห็นเขานั่งอยู่บนเบาะเก่า ๆ ชายชราถอดเสื้อ นั่งตัวงอ เนื้อหนังที่บริเวณหลังของชายชราห้อยย้อยเหมือนถุงหิ้ว ส่วนเจ้าหมอนนั้นนั่งพับอยู่ พัดของเขาทำด้วยกระดาษสี เขาโบกพัดไปมาสองสามทีแล้ววางลง ล้วงเข้าไปในถุงหยิบกล่องไม้ขีดออกมาเปิด ผมไม่รู้ว่าเขาใส่อะไรไว้ในกล่องใบนั้น แต่เขาหัวเราะคิกคักก่อนจะเปิดกล่อง จากนั้นก็แนบกล่องไว้กับหัว ทำอย่างนั้นสักพักแล้วก็หัวเราะออกมาดัง ๆ

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 9 คนแปลกหน้า: 60)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการใช้ชีวิตของสองตาหลานอาศัยอยู่ในตลาด บนเบาะเก่า ๆ แม้ไม่ได้มีบ้านเป็นหลักแหล่ง มีการใช้กระดาษสีทำเป็นพัดเพื่อให้เกิดลมเย็น แต่ถึงอย่างนั้นทั้ง

สองก็ดูไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความทุกข์ใจแต่อย่างใด อีกทั้งโตะยังมีความสุขกับการที่ได้ดูสิ่งที่อยู่ในกล่องไม้ขีด สิ่งเหล่านี้จึงแสดงให้เห็นถึงความสุขที่แตกต่างกันของแต่ละคนได้อย่างชัดเจน

2.4 การเรียนรู้ที่จะเป็นผู้ให้

นำเสนอในเรื่องของการเรียนรู้ที่จะเข้าใจคุณค่าของการเป็นผู้ให้และผู้รับ การรู้จักแบ่งปันให้กับผู้อื่น การให้โดยไม่หวังผลตอบแทน การให้โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ใดผู้หนึ่ง รวมถึงคุณค่าของการเป็นผู้ให้และผู้รับ

ตัวอย่างที่ 1 นำเสนอเรื่องการแบ่งปันและการรู้จักคุณค่าของการเป็นผู้ให้และผู้รับ ผู้แตงนำเสนอเรื่องราวผ่านตัวละคร คือ หยุ่ง และพ่อของหยุ่ง หยุ่งเห็นว่าพ่อไม่ค่อยชอบฝรั่งแต่มักจะกินฝรั่งที่เจ้าตีเอามาฝาก หยุ่งจึงได้ถามพ่อว่าทำไมพ่อต้องสนใจเจ้าตี ความว่า

“ไม่ใช่อย่างนั้นหรอกลูกพ่อปฏิเสธของขวัญไม่ได้หรอก ไม่ว่าของขวัญนั้นจะเป็นอะไรก็ตามเสมอ เมื่อเราได้รับหรือเป็นคนมอบของขวัญเรารู้สึกดี” พ่ออธิบายต่ออีกว่า รอยจูบก็เป็นของขวัญที่ล้ำค่า การนอนหลับก็ถือได้ว่าเป็นของขวัญอย่างหนึ่ง และแม้แต่ตัวผมเองก็เป็นของขวัญอย่างหนึ่งของพ่อด้วยเช่นกัน

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 5 ปิดตา เปิดหน้าต่าง: 36)

จากตัวอย่างข้างต้น การที่พ่อของหยุ่งรับฝรั่งจากเจ้าตี แม้ว่าโดยส่วนตัวจะไม่ค่อยชอบกิน แสดงให้เห็นถึงการรู้จักคุณค่าและความตั้งใจของผู้ที่จะให้ของขวัญ และยังแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการเป็นผู้รับ ไม่ว่าของขวัญนั้นจะเป็นอะไรก็ล้วนมีคุณค่าในตัวเอง ในทางกลับกันหากเจ้าตีให้ของขวัญกับพ่อของหยุ่งแล้วพ่อของหยุ่งไม่รับ อาจทำให้เจ้าตีเสียใจอย่างมากและไม่กล้าที่จะให้ของขวัญกับใครอีกก็เป็นได้ ดังนั้นเราทุกคนจึงควรเรียนรู้ที่จะรู้จักคุณค่าของการเป็นผู้ให้และผู้รับมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 2 นำเสนอเรื่องของการมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร พ่อของหยุ่ง เมื่อพ่อของหยุ่งรู้ว่าคนที่แอบเข้ามานอนในสวนของที่บ้านคือใคร พ่อของหยุ่งจึงบอกกับหยุ่งว่าไม่ต้องไปยุ่งกับหลานชายของตาเฒ่าที่แอบมานอนในสวน ความว่า

เมื่อรู้ว่าเขาเข้ามาแอบนอนในสวน พ่อผมบอกว่าไม่ต้องไปยุ่งกับเขา ให้ผมทำเป็นไม่เห็นเสีย บางครั้งพ่อยังเอาฝรั่งสองสามผลไปวางไว้ใต้กอดอกมะลิ พ่อกำลังเล่นเกมคนแปลกหน้า บางวันผมยังเห็นพ่อออกไปดูตอนเขานอนหลับอยู่ในสวน พ่อบอกว่าเขาเป็นของขวัญของพ่อ หากเรามีสวนแต่ไม่มีแขกมาเยือน ไม่มีใครสนใจ นั่นเป็นความเศร้ามากกว่าความสุข

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 13 มาเซอร์เปียโน: 95)

จากตัวอย่างข้างต้น การที่พ่อของหยุ่งอนุญาตให้หลานชายของตาเฒ่ามานอนในสวน พร้อมทั้งเอาฝรั่งไปวางไว้ให้ แสดงให้เห็นถึงการมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์อย่างเห็นได้ชัด เป็นการให้โดยที่ไม่หวังสิ่งใดตอบแทน เห็นได้จากการที่พ่อของหยุ่งและเด็กคนนั้นไม่ได้รู้จักกันเป็นการส่วนตัว แต่ก็ยังมี

น้ำใจให้กับเด็กคนนั้นและพ่อยังถือว่าเป็นการต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมสวน โดยพ่อของหญิงมองว่าการที่เรามีสวนแต่ไม่มีใครมาเยี่ยม มันจะไปดีเท่ากับการที่มีคนมาเยี่ยมสวนได้อย่างไร

ตัวอย่างที่ 3 นำเสนอเรื่องการไม่เลือกปฏิบัติ ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร คือ หญิง เพื่อนร่วมชั้นเรียนและคนลึกลับ ภายในบทนี้มีการพูดถึงเรื่องราวของดี ที่มาถึงห้องเรียนเร็วกว่าปกติ เมื่อหญิงเห็นอย่างนั้นจึงได้ถามถึงเหตุผล แต่ดีก็ไม่ยอมบอก จนวันหนึ่งหญิงได้มาถึงห้องเรียนเป็นคนแรก หญิงเห็นห่อลูกอมบนโต๊ะคุณครู จึงได้รู้เหตุผลที่ตีมาเร็ว จากนั้นทุกคนก็รู้เรื่องราวมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ก็ไม่มีใครรู้ว่าใครคือคนลึกลับที่วางลูกอมไว้ หญิงได้เล่าเรื่องนี้ให้พ่อฟังและพ่อได้บอกกับหญิง ดังนี้

“เพราะอย่างนั้นถึงเรียกว่าความลับ เพื่อน ๆ ของลูกทุกคนต่างก็มีความลับและของรางวัล ถ้าเรารู้ว่าของรางวัลเป็นของใคร เราอาจชอบเขาแล้วไม่ชอบคนอื่น ๆ แต่เมื่อได้รับของขวัญที่ไม่รู้ว่าใครเป็นคนส่ง ลูกก็จะรักเพื่อน ๆ ทุกคน เพราะในบรรดาพวกเขา มีคนส่งของขวัญอยู่ในนั้นด้วย แล้วพวกเขาจะอยากรู้ว่าใครเป็นคนลึกลับไปทำไมกัน อย่างนี้สิถึงจะน่าสนใจกว่า...”

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 7 ก่อนกลับบ้าน จงลืมนะไรไว้สักอย่างหนึ่ง: 47)

2.5 สัจธรรมของชีวิต

พูดถึงสัจธรรมของชีวิต กล่าวได้ว่าชีวิตของคนเราเป็นสิ่งที่ไม่เที่ยง ไม่ยั่งยืน และล้วน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นอกจากนี้ไม่เพียงแต่สิ่งที่มีชีวิตเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงสิ่งที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่มีอยู่ในส่วนที่มนุษย์สามารถทำได้มีเพียงแค่การเข้าใจและยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แม้จะยากสักเพียงใด

ตัวอย่างที่ 1 นำเสนอเรื่องของสัจธรรมของชีวิต การสูญเสียบุคคลผู้เป็นที่รัก ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร น้าหัง และอาหุง ในวันหนึ่งน้าหังรู้สึกเจ็บท้องมาก จึงให้หญิงรีบวิ่งมาบอกแม่ แม่ของหญิงได้รับพาน้ำหังไปสถานีนอนามัย และให้รีบไปบอกอาหุง สุดท้ายแล้วแม้ว่าอาหุงจะไปถึงสถานีนอนามัยเร็วสักเท่าไร ทั้งสองคนก็ยังจะต้องสูญเสียน้องเทื่อง สาเหตุนี้มาจากการคลอดก่อนกำหนดความว่า

ประตูห้องพยาบาลเปิดออก อาหุง เดินออกมา ทำทางเหมือนทำอะไรไม่ถูก พอเห็นพ่อผม อากี้เข้าไปกอดพ่อแน่นและร้องไห้โฮ

“พี่ครับ ตายแล้ว”

พ่อตะโกนถามเสียงดัง

“ใครตาย”

“ตายแล้ว”

“ใครตาย”

“เทื่องตายแล้ว”

“ค่อย ๆ พูด” พ่อตบไหล่อาเบา ๆ เหมือนอาเป็นเด็กเล็ก ๆ คนหนึ่ง

“เด็กตายแล้วจริง ๆ ครับ คุณหมอห่อศพด้วยผ้าขาว”

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 12 วันแห่งความลับ: 86)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นว่าความสูญเสียเป็นสิ่งที่ยากจะรับมือ และยากที่จะทำใจยอมรับได้ ไม่ว่าคนคนนั้น จะเป็นคนที่เข้มแข็งสักเพียงใด ในทุกความสูญเสียสิ่งที่เด่นชัดคือ ความเศร้าโศกของผู้คนที่มากล้น แต่เมื่อเวลาผ่านไปคนเราจะสามารถทำใจและยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ แม้ว่าในบางครั้งอาจจะต้องใช้ระยะเวลาที่นานก็ตาม

2.6 การตระหนักรู้ในการกระทำ

เป็นแนวคิดที่นำเสนอในเรื่องของการกระทำสิ่งที่ไม่ดีโดยผู้กระทำได้รู้สึกผิด ตระหนักรู้ และนึกถึงสิ่งที่เกิดขึ้นได้ในตอนหลังจากที่ได้กระทำไปแล้ว แต่ในบางครั้งผู้คนที่ได้กระทำผิดก็ไม่ได้รู้สึกผิดในการกระทำนั้น อีกทั้งยังปิดบังความจริง ซึ่งถือเป็นการกระทำที่ไม่ควรทำตาม

ตัวอย่างที่ 1 นำเสนอเรื่องความรู้สึกผิดจากการกระทำ ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร คือ หยุ่ง และกลุ่มเพื่อน ภายในบทมีการพูดถึงหยุ่งที่รู้สึกอึดอัดที่พ่อยกสวนในเวลาเที่ยงให้กับหลานชายตาเต่า หยุ่งจึงได้บอกกับเพื่อนและช่วยกันทำกับดัก ดังนี้

แล้วพวกเราช่วยกันทำกับดัก โดยผูกถังน้ำเปล่า ๆ หลายใบเข้าด้วยกัน ดึงปลายเชือกเข้ามาในบริเวณบ้าน พอเขาเข้ามาใกล้ต้นมะลิพวกเราช่วยกันดึงเชือก เสียงถังน้ำดังกระทบกันดังกังวานไปทั่วบริเวณสวน และพวกเราได้เห็นเขาวิ่งหนีสุดชีวิตเหมือนคนกำลังหนีตาย

วันรุ่งขึ้น ผมเห็นรอยฟกช้ำตามแขนขาและใบหน้าของเขา เขาอาจถูกหนามเกี่ยวตอนที่กำลังวิ่งหนี พวกเรารู้สึกผิดอย่างบอกไม่ถูก ผมบอกกับตัวเองว่าจะไม่ทำอะไรแบบนี้อีก แต่นับตั้งแต่วันนั้นก็ไม่ได้เห็นเขาที่สวนของผมอีกเลย

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 13 มาเซอร์เปียโน: 95)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการกลั่นแกล้ง และผลจากการกลั่นแกล้ง สำหรับฝ่ายโดนกระทำคือความรู้สึกกลัวและไม่อยากกลับไปสวนอีก ส่วนฝ่ายกระทำคือความรู้สึกผิด ยิ่งได้เห็นสิ่งที่เด็กคนนั้นโดนจากวันก่อนยิ่งทำให้รู้สึกผิดมากยิ่งขึ้นและหยุ่งได้แต่บอกกับตัวเองว่าจะไม่ทำแบบนี้ อีก แต่ไม่ว่าหยุ่งจะรู้สึกผิดแค่ไหนก็ทำได้แค่รู้สึกผิด เพราะการกระทำเหล่านั้นได้เกิดขึ้นไปแล้ว และไม่สามารถย้อนกลับไปแก้ไขได้อีกครั้ง

ตัวอย่างที่ 2 นำเสนอเรื่องความไม่ซื่อสัตย์ต่อตัวเองและผู้อื่น ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร คือ หยุ่ง หยุ่งกับเพื่อนได้แกล้งหลานชายของตาเต่าขอทาน จนทำให้เด็กคนนั้นมีรอยฟกช้ำตามแขนขา และใบหน้า เมื่อพ่อถามหยุ่งถึงเรื่องนี้หยุ่งกลับบ่ายเบี่ยงและไม่พูดถึง ความว่า

วันรุ่งขึ้น ผมเห็นรอยฟกช้ำตามแขนขาและใบหน้าของเขา เขาอาจถูกหนามเกี่ยวตอนที่กำลังวิ่งหนี พวกเรารู้สึกผิดอย่างบอกไม่ถูก ผมบอกกับตัวเองว่าจะไม่ทำอะไรแบบนี้อีก แต่นับตั้งแต่นั้นก็ไม่เห็นเขา มาที่สวนของผมอีกเลย พ่อถามถึงเรื่องนี้ แต่ผมก็พยายามบ่ายเบี่ยงไม่พูดถึงมัน ผมไม่กล้าหาญพอจะยอมรับความผิดของตนเอง หากผมต้องยอมรับผิด ผมคงรู้สึกอับอายมาก มีบางครั้งที่ผมอยากคุยกับเขา อย่างเปิดเผย แต่พอเห็นใบหน้าหยิ่งโสของเขาแล้วผมก็ลี้ภัยความคิดทันที

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 13 มาเซอร์เปียน: 95-96)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการที่หยุงได้กระทำความผิด และตระหนักถึงความผิดที่ตัวเองได้ทำไว้ แต่ด้วยความที่ไม่กล้าหาญมากพอ เขาจึงไม่ยอมรับความผิดของตนและปิดบังความจริงกับพ่อ แม้ว่าในบางครั้งการไม่ยอมรับความผิดและการปิดบังความจริงอาจจะไม่ได้ส่งผลต่อใคร แต่สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ไม่ควรพึงกระทำ หากเราได้พูดคุยในเรื่องนี้กับคนอื่นเพื่อหาทางแก้ปัญหาที่อาจแก้ปัญหาละเอียดที่เกิดขึ้นได้ แต่หากปิดบังไว้เหมือนเดิม สุดท้ายแล้วทุกสิ่งที่ถูกปิดบังก็ยังคงย่ำแย่ต่อไปอยู่ในใจของตนเองเสมอ

ตัวอย่างที่ 3 การไม่ยอมรับความผิดของตน นำเสนอแนวคิดเรื่องการไม่ยอมรับความผิดของตน ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร คือ หยุง ที่เผลอพูดจาไม่ดีและทวงจิ้งหรีดที่เคยให้ไว้กับหลายชายตาเฒ่าขอทาน เมื่อหยุงกลับมาถึงบ้านพ่อจึงได้ถามกับหยุง ความว่า

เมื่อผมกลับมาถึงบ้าน พ่อเห็นผมก็ถามขึ้นว่า

“ลูกเป็นอะไรหรือเปล่า”

“ผมเผลอทวงของขวัญที่เคยให้คนอื่นไป”

“คนคนนั้นทำผิดต่อลูกหรือเปล่า”

“เปล่าครับ เขาไม่ได้ทำผิดอะไร”

“ถ้าอย่างนั้น ลูกต้องไปขอโทษเขาแล้วละ”

“ไม่มีทาง ไม่มีวันที่ผมจะขอโทษเขา”

“ถ้าอย่างนั้น พ่อคงต้องรู้สึกละอายใจเพราะลูก และลูกคงละอายใจเช่นกันเมื่อพบคนคนนั้นอีก”

วันต่อมาผมไปที่ตลาด ผมไม่รู้ว่าควรขอโทษเขาหรือเปล่า จะให้ผมขอโทษเขาหรือ คงดูแปลก ๆ พิกุล แต่ผมยังอยากรู้ว่าตอนนี้เขาเป็นอย่างไรบ้าง

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 14 ความผิดพลาด: 102-103)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดง การกระทำของหยุงที่ได้กระทำความผิดแล้วไม่ยอมรับขอโทษกับอีกฝ่าย ได้แต่คิดกลับไปกลับมา เมื่อคิดได้ก็สายไปแล้วเพราะในตอนนี้อยู่ที่ตาเฒ่าขอทานและหลานชายได้เดินทางออกจากหมู่บ้านไปที่อื่น หากหยุงตัดสินใจได้เร็วกว่านี้ภายในใจของหยุงจะไม่ต้องมากังวลกับเรื่องความรู้สึกผิดเช่นนี้ ในชีวิตจริงของเราที่เช่นกันหากเราทำอะไรผิด เราควรจะรีบขอโทษและปรับ

เข้าใจกับอีกฝ่าย เพื่อไม่ให้เกิดความบาดหมางต่อกัน และทั้งสองฝ่ายจะได้ไม่มีความรู้สึกที่ยังคงค้างคางอยู่ภายในใจ ไม่เช่นนั้นอาจทำให้เกิดความรู้สึกผิดที่ยังคงอยู่ในใจเช่นเดียวกับหญิง

กลวิธีการนำเสนอแนวคิด

จากการศึกษาพบกลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านตัวละคร

ผู้เขียนมีการนำเสนอแนวคิดผ่านตัวละครหลัก มีการแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาในด้านมุมมองความคิดของตัวละครเปลี่ยนไป ดังนี้

ตัวละครหญิง เป็นทั้งตัวละครหลักและเป็นผู้เล่าเรื่อง ผู้เขียนนำเสนอแนวคิดผ่านตัวละครหญิง มีการนำเสนอให้ผู้ผู้อ่านเห็นได้จากบทสนทนา ความคิด หรือแม้แต่การกระทำ โดยให้ตัวละครหญิงได้รับการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์การพบเจอเรื่องราวด้วยตัวเอง ภายในเนื้อเรื่องได้สอดแทรกแนวคิดให้หญิงได้เรียนรู้แนวคิดต่าง ๆ และนำแนวคิดนั้นมาใช้ในชีวิตประจำวัน การที่หญิงเป็นตัวละครหลักจึงได้รับแนวคิดจำนวนมาก ทั้งในเรื่องของการรู้จักคุณค่าของสิ่งรอบตัว การใช้ผัสสะในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ความแตกต่าง การเรียนรู้ที่จะเป็นผู้ให้ สัจธรรมของชีวิต และการตระหนักรู้ในการกระทำ

แนวคิดที่นำเสนอผ่านตัวละครหญิงอย่างเห็นได้ชัดชัดเจน คือ แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ที่จะเป็นผู้ให้ เห็นได้จากตอนที่ 7 ก่อนกลับบ้าน จงลิ้มอะไรไว้สักอย่างหนึ่ง ผู้เขียนนำเสนอเรื่องราวของชั้นเรียนของหญิง ในทุก ๆ เช้า จะมีคนลึกลับวางห่อลูกอมไว้บนโต๊ะของคุณครูเพื่อเป็นรางวัลให้กับคนที่มาถึงห้องเรียนเป็นคนแรก ซึ่งทั้งหญิงและเพื่อน ๆ ก็พยายามหาว่าใครเป็นคนให้ลูกอม แต่ก็ไม่มีใครรู้ถึงความจริงว่าคนลึกลับคนนั้นเป็นใคร

ตัวอย่างที่ 1

ผมคิดเรื่อยเปื่อย ทำไมคนลึกลับผู้นั้นถึงไม่ยอมตอบจดหมายของผมนะ แล้วความคิดบางอย่างก็เกิดขึ้น ผมนี่แหละจะเป็น *คนลึกลับ* ทำไมจะไม่ไม่ได้ละ ผมก็ทำเรื่องแบบนี้ได้เหมือนกัน

วันนั้นผมซ่อนฝรั่งผลใหญ่ไว้ในกระเป๋านักเรียน รอให้พวกเพื่อน ๆ ออกจากห้องเรียนไปกันจนหมด ผมต่อฝรั่งผลนั้นด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์แล้วเขียนข้อความไว้บนนั้น “ฉัน...คนลึกลับ...มีรางวัลให้คนมาเช้า”

วันต่อมา ผมได้ยินพวกเพื่อน ๆ คอยกันว่า

“มีคนลึกลับตั้งสองคนแน่ะ คนหนึ่งให้ลูกอม อีกคนให้ฝรั่ง”

วันต่อมาปรากฏว่ามีคนลึกลับถึงสามคน จากนั้นก็เพิ่มเป็นสี่ ห้า หก เจ็ด...ตอนนี้พวกเรารู้ความลับแล้วว่าคนลึกลับพวกนั้นก็อยู่ในชั้นเรียนของเรานี่เอง หลังเลิกเรียน พวกเราต่างมองกันไปมาต่างอ้อยอิ่งและไม่มีใครยอมออกจากห้องเรียน เพราะพวกเราคือคนลึกลับเหล่านั้นนั่นเอง แต่พวกเราก็ยังไม่ว่าใครเป็นคนลึกลับคนแรก

ในวันที่ไปถึงห้องเรียนแต่เช้า พวกเรา—เหล่าคนลึกลับ—คนนี่กินของรางวัลของคนนั้น คนนั้นก็กินของรางวัลของคนนี้ นาน ๆ เข้า บนของเหล่านั้นก็มีคำถามสนุก ๆ แถมมาด้วย พวกเราต่างตอบคำถามเหล่านั้นอย่างลับ ๆ ผ่านของรางวัลเช่นกัน แต่ก็ยังไม่ได้คำตอบว่าใครกันที่เป็นคนลึกลับคนแรก

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 7 ก่อนกลับบ้าน จงลืมนะไรไว้สักอย่างหนึ่ง: 46-47)

จากตัวอย่างข้างต้น แรกเริ่มของบทหญิงพยายามที่จะหาตัวตนของคนลึกลับว่า แท้จริงแล้วคนลึกลับคนนั้นคือใคร เมื่อหญิงได้ตรึกตรอง จึงรู้ว่าการรู้ตัวตนของคนลึกลับไม่ใช่สิ่งสำคัญ แต่สิ่งสำคัญคือแนวคิดของการเป็นผู้ให้ ทำให้หญิงเกิดแนวคิดว่าการเรียนรู้ที่จะเป็นผู้ให้ไม่ว่าใครก็สามารถเป็นได้ตัวหญิงเองก็เช่นกัน วันต่อมาหญิงจึงได้นำฝรั่งวางไว้บนโต๊ะของคุณครูและกลายเป็นบุคคลลึกลับคนที่สอง จากการกระทำของหญิง ส่งผลให้มีบุคคลลึกลับเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนในที่สุดทุกคนต่างรู้ว่าพวกเราล้วนเป็นคนลึกลับ แต่สุดท้ายก็ไม่มีใครรู้ความจริงว่าใครเป็นคนลึกลับคนแรก

อาจกล่าวได้ว่าแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ที่จะเป็นผู้ให้ มีการนำเสนอผ่านตัวละครหญิงอย่างเห็นได้ชัดเจน ในส่วนของการที่หญิงได้เรียนรู้การเป็นผู้รับและสามารถตระหนักถึงการเรียนรู้ที่จะเป็นผู้รับและผู้ให้ในเวลาเดียวกัน อีกทั้งยังเป็นการนำเสนอแนวความคิดอย่างตรงไปตรงมา ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย แตกต่างจากการนำเสนอแนวคิดอื่น

หนึ่งในแนวคิดที่ผู้เขียนนำเสนอผ่านตัวละครหญิง คือ แนวคิดเรื่องการรู้จักคุณค่าของสิ่งรอบตัว เห็นได้จากตอนที่ 3 คิดถึงนิ้วมือ ภายในตัวบทผู้เขียนนำเสนอเรื่องราวของหญิงที่ได้พูดคุยกับตาตือเกี่ยวกับเรื่องสงคราม ตาตือจึงเล่าเหตุการณ์วันนั้นให้หญิงฟัง การได้ฟังเรื่องราวทำให้หญิงได้รู้ถึงบุญคุณและความเสียสละของตาตือที่พยายามช่วยเด็กคนนั้นแม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่อันตรายก็ตาม

ตัวอย่างที่ 1

“ตาฟังแล้วตื่นเต้นจังเลย ตาขอคู่มือของหลานหน่อยสิ”

ผมกางนิ้วมือทั้งสิบออก ตาตือชมว่า

“โอโฮ นิ้วพวกนี้น่ารักเหลือเกิน ตาอยากได้สักนิ้วหนึ่ง”

ผมบอกกับตาตือ

“ผมจะยกนิ้วก้อยให้ตา และจะบอกความลับอย่างหนึ่งกับตาด้วย ในบรรดานิ้วมือทั้งหมด ผมรักนิ้วก้อยมากที่สุด เพราะมันน่าสงสารที่สุด เล็กที่สุด และดูอ่อนแอที่สุด ตาเห็นไหมครับ มันกระดูกกระดูกได้เข้าที่สุด บางทีผมยังอยากกัดมันสักทีหนึ่งเลย แต่เอาเถอะ ผมจะยกให้ตาทั้งสิบนิ้วเลย”

“แล้วตาจะเอานิ้วของหลานมาได้อย่างไร”

“ง่ายมากครับ ผมจะมาหาตาบ่อย ๆ ตาแค่ร้องสั่งว่า *เจ้ามือเอ๋ย จงหยิบขนมมาให้ข้า* แค่นี้ มีอนี้ก็จะไปหยิบขนมมาให้ตาทันที”

ตาตือหัวเราะเสียงดัง

“อ้อ ดีจังเลย น่าสนใจมาก เรื่องแค่นี้เอง แต่ตานั้นไม่ถึงจริง ๆ เอาละ ตาจะลองทำดูนะ” ตาถือเปล่งเสียงออกมาอย่างตื่นเต็นว่า “เจ้ามือเอ๋ย”

“ครับผม มืออยู่นี้แล้วครับ” ผมร้องตอบเสียงดัง “ข้าคือมือของท่าน มือของท่านน้อมรับบัญชาขอรับ”

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 3 คิดถึงนิ้วมือ: 24-25)

จากตัวอย่างข้างต้น แรกเริ่มของบทหญิงเกิดความสงสัยอยากรู้ว่าตาคือคิดถึงอวัยวะที่สูญเสียไปหรือไม่ หญิงไปหาตาคือและพูดคุยเมื่อหญิงได้ฟังเรื่องราวทำให้หญิงได้เข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเข้าใจตาคือ อีกทั้งทำให้ตัวหญิงตระหนักถึงคุณค่าของการมีร่างกายที่สมบูรณ์ หญิงได้บอกกับตาคือว่าจะยกมือข้างหนึ่งให้กับตาคือ เพียงแค่ตาคือเรียกว่า “เจ้ามือเอ๋ย” มือของหญิงก็จะไปหยิบขนมมาให้แสดงให้เห็นว่าหญิงเข้าใจและไม่อยากให้ตาคือรู้สึกลำบากกับการใช้ชีวิต จึงอาสาเป็นมือพร้อมช่วยหยิบขนมให้กับตาคือแทนและบอกกับตาคือว่าจะมาหาบ่อย ๆ

นอกจากนี้แนวคิดที่นำเสนอผ่านตัวละครหญิงอย่างเห็นได้ชัดอีกแนวคิด คือ แนวคิดเรื่องการตระหนักรู้ในการกระทำ ผู้แตงนำเสนอผ่านตัวละคร คือ หญิงและกลุ่มเพื่อน เห็นได้จากตอนที่ 13 มาเซอร์เปียโน ภายในบทมีการพูดถึงหญิงที่รู้สึกอิจฉาหลานชายตาเฒ่า เพราะพ่อของเขายกสวนในเวลาเที่ยงให้กับเด็กคนนั้น หญิงจึงได้บอกกับเพื่อนและช่วยกันทำกับดักเพื่อแกล้งหลานชายตาเฒ่า แต่เมื่อได้กระทำลงไปวันรุ่งขึ้นหญิงเห็นรอยฟกช้ำบนร่างกายของเด็กคนนั้น ทำให้หญิงรู้สึกผิดกับการกระทำของตนเอง

ตัวอย่างที่ 1

แล้วพวกเราที่ช่วยกันทำกับดัก โดยผูกถังน้ำเปล่า ๆ หลายใบเข้าด้วยกัน ดึงปลายเชือกเข้ามาในบริเวณบ้าน พอเขาเข้ามาใกล้ถังมะลิพวกเราก็ช่วยกันดึงเชือก เสียงถังน้ำดังกระทบกันดังกังวานไปทั่วบริเวณสวน และพวกเราได้เห็นเขาวิ่งหวีสุดชีวิตเหมือนคนกำลังหนีตาย

วันรุ่งขึ้น ผมเห็นรอยฟกช้ำตามแขนขาและใบหน้าของเขา เขาอาจถูกหนามเกี่ยวตอนที่กำลังวิ่งหนี พวกเรารู้สึกผิดอย่างบอกไม่ถูก ผมบอกกับตัวเองว่าจะไม่ทำอะไรแบบนี้อีก แต่นับตั้งแต่วันนั้นก็ไม่ได้เห็นเขามาที่สวนของผมอีกเลย

(ปิดตา เปิดหน้าต่าง ตอนที่ 13 มาเซอร์เปียโน: 95)

จากตัวอย่างข้างต้น แรกเริ่มของตอนที่ 13 มาเซอร์เปียโน หญิงและเพื่อนวางแผนลั่นแกล้งหลานชายตาเฒ่าเพราะความอิจฉาของหญิงจึงได้ทำเช่นนั้น แต่วันรุ่งขึ้นเมื่อหญิงเห็นเด็กคนนั้นมีรอยฟกช้ำตามตัว หญิงคิดว่าเด็กคนนั้นอาจได้รับแผลมาจากตอนที่กำลังวิ่งหนี ทำให้หญิงรู้สึกผิดอย่างบอกไม่ถูกพร้อมทั้งสัญญากับตัวเองว่าจะไม่ทำอะไรแบบนี้อีก แสดงให้เห็นว่าหญิงมีการเรียนรู้แนวคิดเรื่องตระหนักรู้ในการกระทำมากขึ้น เห็นได้จากการที่หญิงเกิดความรู้สึกผิดและมีความคิดที่จะไม่ทำอีก

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาวรรณกรรมแปลเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและเพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอแนวคิด สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

จากผลการศึกษาพบว่าแนวคิดที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” มี 2 แนวคิดหลัก ได้แก่ 1.) แนวคิดเกี่ยวกับความรัก และ 2.) แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิต

1.) แนวคิดเกี่ยวกับความรัก ความรักที่ปรากฏในเรื่องมีทั้งหมดสองรูปแบบ คือ ความรักที่มีต่อคนในครอบครัว ได้แก่ ความรักของพ่อแม่ที่มีให้กับลูก และความรักที่มีต่อคนอื่น ได้แก่ ความรักที่มีให้เพื่อน พ้อง ความรักที่มีให้ครอบครัว หรือแม่แต่เพื่อนบ้าน ผู้เขียนมีจุดประสงค์เพื่อให้ตัวละครหลัก (หญิง) เรียนรู้ที่จะรักและผูกพันกับบุคคลอื่น ไม่เพียงแต่กับพ่อแม่หรือครอบครัวเท่านั้น 2.) แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิต ผู้เขียนมีการเขียนเรื่องราวให้ตัวละครได้เรียนรู้ผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิตที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชน เรื่องปิดตา เปิดหน้าต่าง มีดังนี้ การรู้จักคุณค่าของสิ่งรอบตัว การใช้ผัสสะในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ความแตกต่าง การเรียนรู้ที่จะเป็นผู้ให้ สัจธรรมของชีวิต และการตระหนักรู้ในการกระทำ

กลวิธีการนำเสนอแนวคิด จากการศึกษาพบกลวิธีการนำเสนอแนวคิดผ่านตัวละคร ผู้เขียนมีการนำเสนอแนวคิดผ่านตัวละครหลัก มีการแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาในด้านมุมมองความคิดของตัวละครเปลี่ยนไป ตัวละครหญิง เป็นทั้งตัวละครหลักและเป็นผู้เล่าเรื่อง ผู้เขียนนำเสนอแนวคิดผ่านตัวละครหญิง ภายในเนื้อเรื่องได้สอดแทรกแนวคิดให้หญิงได้เรียนรู้แนวคิดต่าง ๆ และนำแนวคิดนั้นมาใช้ในชีวิตประจำวัน การที่หญิงเป็นตัวละครหลักจึงได้รับแนวคิดจำนวนมาก ทั้งในเรื่องของการรู้จักคุณค่าของสิ่งรอบตัว การใช้ผัสสะในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ความแตกต่าง การเรียนรู้ที่จะเป็นผู้ให้ สัจธรรมของชีวิต และการตระหนักรู้ในการกระทำ

อภิปรายผลวิจัย

จากการศึกษาวรรณกรรมแปลเรื่อง “ปิดตา เปิดหน้าต่าง” ผู้วิจัยพบว่าวรรณกรรมแปลเรื่องนี้มีความน่าสนใจอย่างมาก แม้จะเป็นวรรณกรรมเยาวชนแต่มีการถ่ายทอดแนวคิดที่หลากหลายและมียุทธวิธีการนำเสนอแนวคิดที่น่าสนใจ ซึ่งพบเจอได้ไม่มากในวรรณกรรมเยาวชน โดยถ่ายทอดเรื่องราวผ่านประสบการณ์ของตัวละครหลักทำให้ผู้อ่านค่อย ๆ รู้สึกเติบโตและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับตัวละครหลัก นอกจากจะให้ความรู้ภายในเนื้อเรื่องยังคงความสนุกสนาน ภายในเรื่องมีการนำเสนอชีวิตความเป็นอยู่และสอดแทรกวัฒนธรรมของชาวเวียดนามไว้ด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากวรรณกรรมแปลภาษาเวียดนาม ผู้วิจัยเลือกศึกษาเพียงวรรณกรรมแปลเรื่อง “ปิดตาเปิดหน้าต่าง” เรื่องแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิด นอกจากวรรณกรรมแปลเรื่องนี้ วรรณกรรมแปลเรื่องอื่น ๆ ของเวียดนามมีความน่าสนใจเช่นเดียวกัน ซึ่งผู้ที่สนใจศึกษาวรรณกรรมในด้านแนวคิดหรือกลวิธีการนำเสนอแนวคิดสามารถนำงานของผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการศึกษาได้

บรรณานุกรม

- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2519). **วรรณกรรมไทย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กาญจนา นาคสกุล. ม.ป.ป. **การกำหนดอายุเยาวชน**. เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม. เข้าถึงได้จาก <http://legacy.orst.go.th/?knowledges=การกำหนดอายุเยาวชน-โดย-ศ>
- จรรยาวรรณ เทพศรีเมือง. (2560). “วรรณกรรมไทยปัจจุบัน.” เอกสารประกอบการสอนรายวิชา TC04402 สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- จิรภัทร อาตนาวิ และสิริวรรณ นันทจันทุล. (2559). “น้ำใจ ที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชน Kindness in Youth Literature.” **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีที่10, ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 104-118**
- ณัฐา หมู่ผึ้ง. (2560). “การศึกษาวรรณกรรมแปลภาษาเวียดนามเรื่อง ปิดตา เปิดหน้าต่าง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นวลจันทร์ ชาญวิวัฒนา. (2550). “การศึกษาเนื้อหาและแนวคิดของวรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีในปี พ.ศ. 2547.” สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประทีป เหมือนนิล. (2523). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์
- ปราณี เชียงทอง (2526). **วรรณกรรมสำหรับเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- พรรณทิตา ปานเอี่ยม. (2554). “การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนรางวัลแวนแก้ว ปี พ.ศ.2552 ประเภทนวนิยาย.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัชรพล สาโล. (2560). “กลวิธีสื่อคุณธรรมและจริยธรรมในนวนิยายเยาวชนที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม (พ.ศ.2556-2557).” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยและวรรณกรรมไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วรรณรัชต์ ทองสวัสดิ์. (2549). “การวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมในหนังสือวรรณกรรมเยาวชน.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิภา กงกะนันทน์. (2533). **วรรณคดีศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สมพร จารุณี. (2541). **คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว

สมพร มั่นตะสุตร. (2525). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

สิทธา พิณีภูวดล และนิตยา กาญจนะวรรณ. (2520). **ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย**.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดวงกมล

สรัญญา นาชัย. (2545). “การวิเคราะห์นวนิยายแปลสำหรับเยาวชนจากภาษาตะวันตกซึ่งจัดพิมพ์

ระหว่าง พ.ศ.2532-2540.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภักดิ์ อนุกุล. (2530). **วันสำคัญของไทย**. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.

สุรางค์ แพรกทอง. (2536). “การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนของ มาลา คำจันทร์.” วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เหงวียน หง็อก ถ้วน. (2556). **ปิดตา เปิดหน้าต่าง**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์

อารยา ทองเพชร. (2550). “การวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการนำเสนอแนวคิดในวรรณกรรมสำหรับ

เยาวชนของ นางไฉน ปริญาธวัช.” สารนิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Kim Ngan. (2559). **นวนิยายคู่กรรมหรือเหยียดเหยียนในภาษาเวียดนาม**. เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม.

เข้าถึงได้จาก [https://vovworld.vn/th-TH/สารคดี/นวนิยายคู่กรรมหรือเหยียดเหยียนใน
ภาษาเวียดนาม-A1-413727.vov](https://vovworld.vn/th-TH/สารคดี/นวนิยายคู่กรรมหรือเหยียดเหยียนในภาษาเวียดนาม-A1-413727.vov)

Tech-nattharita. (2559). **หลักการแปลวรรณกรรม**. เข้าถึงเมื่อ 5 ตุลาคม. เข้าถึงได้จาก

http://tech-nattharita.blogspot.com/2016/05/blog-post_32.html

TK PARK. (2557). **วันเยาวชนแห่งชาติ**. เข้าถึงเมื่อ 4 กันยายน. เข้าถึงได้จาก

https://www.tkpark.or.th/tha/articles_detail/179/%E0%B8%A7

TVonpiece. (2564). **ความหมายของวรรณกรรม**. เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2565. เข้าถึงได้จาก

<https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/17848>

Napat. (2563). **หลักการแปลวรรณกรรม (นวนิยาย นิยาย นิทาน)**. เข้าถึงเมื่อ 13 ตุลาคม.

เข้าถึงได้จาก <https://www.thai-translating.com/th/หลักการแปลวรรณกรรม-นวนิ/>